

2025

JAAERVERSLAG

OMGEVINGSDIENST
REGIO ARNHEM

KATERN 1

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

KATERN 1

- 04 Voorwoord Jaarverslag 2025
- 06 3. Inleiding
- 08 4. Verantwoording per programma
- 019 5. Op weg naar rijker (effectgericht) verantwoorden: resultaten MJP
- 024 6. Bedrijfsvoering

KATERN 2

- 032 7. Inleiding, grondslagen en uitgangspunten
- 034 8. Baten en lasten; programma-indeling, product - en klantgroepen
- 040 9. Staat van baten en lasten - categoriale indeling
- 046 10. Balans per 31 december 2024
- 053 11. Weerstandsvermogen en risico's
- 056 12. Rechtmatigheidsverklaring dagelijks bestuur
- 057 13. Ondertekening

BIJLAGEN

- 060 1: Specificatie per partner
- 062 2: Specificatie producten
- 063 3: Specificatie diensten
- 064 4: Specificaties productie/ bestedingen
gezamenlijke diensten en projecten
- 066 4: Organogram ODRA
- 067 Controleverklaring accountant

COLOFON

Het jaarverslag 2025 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (www.karinveenendaal.nl) en StudioBont (www.studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op www.odregioarnhem.nl
Voor reacties of vragen
communicatie@odra.nl

VOORWOORD

OMGEVINGSDIENST IN TRANSITIE

Voor u ligt een uniek document. Dat geldt natuurlijk voor elk jaarverslag, maar 2025 was anders. Dit jaarverslag zal namelijk het laatste zijn van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Volgend jaar zal ook er een jaarverslag zijn, maar wel van een organisatie met een andere naam. Sinds 1 januari 2026 zijn de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de ODRA namelijk bestuurlijk en juridisch gefuseerd. We gaan nu gezamenlijk door het leven als Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

2025 stond voor een deel van ODRA eerst en vooral in het teken van de fusie die nu een feit is. Voor een nog groter deel van de organisatie, stond 2025 nauwelijks in het teken van fuseren. In mei 2025 maakten we namelijk een afspraak met onze deelnemers. Die afspraak was een van de belangrijkste van het hele fusietraject. We spraken namelijk af dat we, ondanks de fusie, onverkort ons werk zouden blijven doen en onze afspraken zouden blijven zouden nakomen. Dat hebben mijn collega's en ik dus ook "gewoon" gedaan; betrouwbaarheid is niet voor niets één van onze kernwaarden.

Ons alledaagse werk kan ook geen pauze verdragen. Dag in dag uit vraagt het bijdragen aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving onze onverkorte aandacht. Het bevorderen van een leefomgeving, waarin bedrijven kunnen ondernemen en inwoners prettig kunnen wonen en werken blijft de reden van ons bestaan. Dat was en is de drijvende kracht achter de inzet van mijn collega's en mij. Daar gaan we uiteraard mee door; ook na de fusie en ook onder een nieuwe naam.

Maar eerst kijken we nog één keer terug. Op het laatste jaar van ODRA. Op onze cijfers en successen, en op aandachtspunten en uitdagingen. We zetten al veel stappen op weg naar een nog meer data-gedreven manier van werken en naar een omgevingsdienst die impact maakt voor de deelnemers, bedrijven en inwoners in onze regio.

Daar zetten we ons volop voor in, in 2025. En dat blijven we doen in 2026. Met een nieuwe naam en met twee keer zoveel op en top gemotiveerde collega's.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevings-
dienst Groene Metropool

3

INLEIDING
SAMENVATTING

3.1 ONZE DOELEN EN RESULTATEN

Met dit jaarverslag doen wij verslag over onze prestaties in 2025. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities waren voor 2025.

Financieel resultaat

In 2025 vroegen de voorbereidingen voor de fusie van ODRA en ODRN veel tijd en aandacht. Toch is het ons gelukt om 97,8% van onze productie te realiseren. Het financieel resultaat is afgerond € 55.000, na vrijval van de bestemmingsreserve verlof ontstaat een resultaat van € 122.000. We zien dat onze kosten lager liggen dan begroot en onze baten hoger dan begroot. De baten liggen hoger doordat onze orderportefeuille is gestegen door opdrachten van derden en projecten.

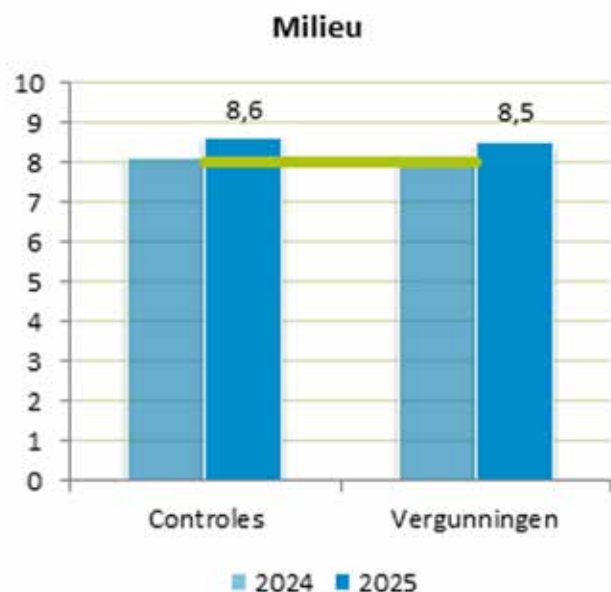
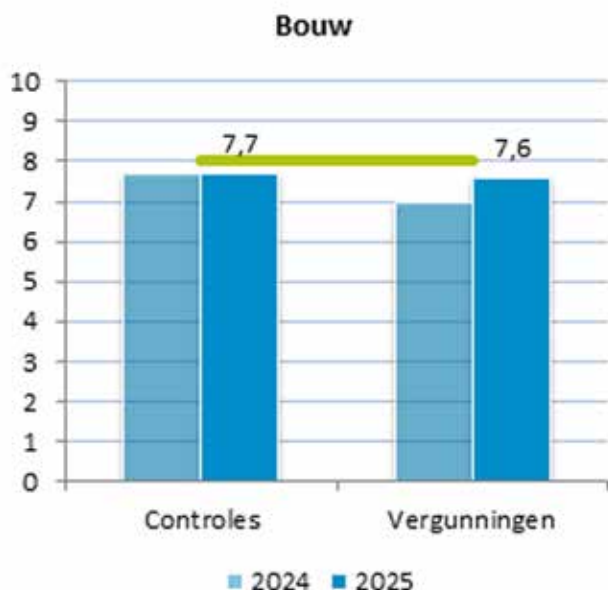
3.2 ONZE BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Het belangrijkste resultaat van 2025 is het realiseren van de juridische fusie van ODRA en ODRN tot ODGM. Daarnaast leverden we een belangrijke bijdrage aan de bestrijding en afwikkeling van de grote brand in Arnhem. En aan het incident bij FrieslandCampina. Het project Theseus is afgerond, als vervolg voeren we op verzoek van gemeenten scans uit. We hebben gewerkt aan ons model voor risicogerichte handhaving.

3.3 TEVREDENHEID VAN ONZE AANVRAGERS, INDIENERS, ONDERNEMERS EN BEWONERS

ODRA verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft. De wijze waarop het contact met bewoners en ondernemers verloopt, meten we doorlopend. De resultaten vormen een belangrijke maatstaf voor kwaliteit van de publieke dienstverlening door ODRA.

De uitkomsten van deze tevredenheidsmetingen zijn in onderstaande grafieken samengevat:

4

VERANTWOORDING
PER PROGRAMMA

In dit hoofdstuk geven we per programma het behaalde resultaat, financieel en inhoudelijk.

4.1 OMGEVINGSVERGUNNINGEN (BOUW & MILIEU)

Financiën

Kwantitatieve resultaten vergunningen						
Programma vergunningen milieu	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten	705	660	653	99%	93%
	Aantal diensten (in uren)	7.827	7.838	8.899	114%	114%
Gemiddeld kengetal producten		6	14	13	95%	
Financiële realisatie	• Kosten (x €1.000)	1.629	1.694	1.916	113%	118%
	• Baten (x €1.000)	1.535	1.735	1.671	96%	109%
	Saldo	-94	41	-245	- 603%	260%

Programma vergunningen bouw	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten	3.512	3.950	4.079	103%	116%
	Aantal diensten (in uren)	10.810	11.159	11.378	102%	105%
Gemiddeld kengetal producten		6	9	9	100%	
Financiële realisatie	• Kosten (x €1.000)	3.820	3.216	4.087	127%	107%
	• Baten (x €1.000)	2.965	3.293	3.566	108%	120%
	Saldo	-855	77	-522	- 677%	61%

In 2025 hebben we bij vergunningen bouw en bij milieu onze productie vrijwel geheel gerealiseerd. We zien dat onze baten hoger liggen dan begroot. Onze lasten zijn harder gestegen dan onze baten.

4.1.1 OMGEVINGSVERGUNNINGEN (BOUW)

We werkten in 2025 verder op basis van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB). We bouwden daarbij voort op de ervaringen en inzichten die we in 2024, met deze nieuwe wetgeving, hebben opgedaan. Het aantal ingediende bouwplannen nam toe, al blijft de ontwikkeling van de grotere plannen (gevolgklasse 2 en 3) nog achter bij de oorspronkelijke prognoses. Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Renkum en Doesburg zorgen we voor afhandeling van vergunningaanvragen voor de activiteit Bouwen en andere omgevingsrechtelijke activiteiten. We toetsen daarbij aanvragen aan de geldende wet- en regelgeving en namen 80% van de besluiten binnen de wettelijke termijnen.

We hebben onze expertise op het gebied van constructieve veiligheid, brandveiligheid, stikstof, welstand, monumentenzorg en natuur-inclusief bouwen ingezet. De samenwerking met onze deelnemende gemeenten was daarbij een belangrijk aandachtspunt. Door vroegtijdige afstemming met inhoudelijk deskundigen en betrokken afdelingen over onderwerpen als planologische afwijkingen, landschappelijke inpassing, mobiliteit en erfgoed, konden we onze advisering verder versterken en bijdragen aan zorgvuldige besluitvorming.

Verder ondersteunden we inwoners en ondernemers actief bij de voorbereiding van hun (bouw)plannen. In 2025 begeleidde we initiatiefne-

mers bij de benodigde procedures en het bijbehorende stappenplan. We keken kritisch naar de juistheid, volledigheid en uitvoerbaarheid van de ingediende plannen en dachten actief mee over passende oplossingen binnen de wettelijke kaders.

Tot slot investeerden we in de verbetering van onze dienstverlening. Met extra inzet van personeel hielpen we inwoners in onze regio nog beter bij hun vragen. Voor de gemeente Arnhem richtten we in het gemeentehuis een fysieke balie in, waarmee we de toegankelijkheid van onze dienstverlening hebben vergroot.

4.1.2 OMGEVINGSVERGUNNINGEN (MILIEU)

Vanuit onze basistaak in de Omgevingswet behandelen we voor alle partners de aanvragen voor een milieuvergunning en de milieumeldingen. Voor de provincie beoordelen we de ontbrandings-toestemmingen voor vuurwerk. We beoordelen op juistheid en volledigheid en zorgen dat de aanvragers binnen de wettelijke termijnen een antwoord krijgen. We streven naar een zo integraal mogelijk antwoord door intern met specialisten af te stemmen en door aansluiting te zoeken bij de inhoudelijke deskundigen van de partners.

In 2025 is, net als in 2024, het aantal aanvragen wat achtergebleven ten opzichte van de verwachting. We schrijven dit nog steeds toe aan de onbekendheid bij ondernemers over nieuwe termen en procedures onder de Omgevingswet. Hierdoor is er een afwachtende houding bij het indienen van aanvragen. Het indienen van een volledige aanvraag vraagt een grotere tijdsinvestering.

4.2 TOEZICHT EN HANDHAVING (BOUW EN MILIEU)

Financiën

In 2025 hebben we de productie ruim gerealiseerd. De baten stijgen harder dan de kosten. Hierdoor ontstaat er binnen dit programma een positief resultaat.

Kwantitatieve resultaten toezicht & handhaving						
Programma toezicht & hh. milieu	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten	2.337	2.794	2.594	93%	111%
	Aantal diensten (in uren)	66.206	58.784	59.326	101%	90%
Gemiddeld kengetal producten		10	8	7	93%	
Financiële realisatie						
	• Kosten (x €1.000)	8.696	9.584	9.125	95%	105%
	• Baten (x €1.000)	9.155	9.585	9.559	100%	104%
	Saldo	459	2	434	28 368%	95%

Programma toezicht & hh. bouw	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten	1.626	1.512	1.527	101%	94%
	Aantal diensten (in uren)	7.360	11.818	13.512	114%	184%
Gemiddeld kengetal producten		10	17	17	100%	
Financiële realisatie						
	• Kosten (x €1.000)	2.587	2.688	3.030	113%	117%
	• Baten (x €1.000)	2.479	2.688	3.174	118%	128%
	Saldo	-107	0	144	33 585%	- 135%

4.2.1 TOEZICHT & HANDHAVING (BOUW)

Voor Arnhem, Doesburg, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten, (asbest)sloop, verbouwingen en bestaande bouw. Ook behandelen we bouw gerelateerde overlastmeldingen. In het eerste halfjaar van 2025 was de invloed van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) nog nauwelijks merkbaar. De eerste bouwplannen die onder de WKB vallen zijn in het eerste halfjaar in uitvoering genomen. Het technische toezicht wordt hierbij niet door ons uitgevoerd. Dit is ondergebracht bij marktpartijen. In de tweede helft van het jaar nam het aantal WKB-projecten dat tot afronding kwam aanzienlijk toe.

De nieuwe werkwijze is, zowel bij marktpartijen als bij ons, nog niet volledig routine. Het vraagt om verdere afstemming en gewinning om deze manier van werken goed te integreren in de processen.

Afhandeling incident in Arnhem door Team Bouwtoezicht

Naast de reguliere werkzaamheden werd 2025 gekenmerkt door een grote brand in de binnenstad van Arnhem. Deze brand had grote impact op onze organisatie. De medewerkers van team Bouwtoezicht – bestaande uit bouw-, asbest- en monumententoezichthouders en constructeurs – waren tijdens de brand en in de daaropvolgende maanden intensief betrokken bij het beheersen van de brand en het begeleiden van de nasleep. Deze periode vergde veel inzet, flexibiliteit en samenwerking binnen het team. Dankzij hun professionele aanpak is de brand en zijn nasleep in goede banen geleid en zijn de risico's voor de omgeving en betrokken partijen tot een minimum beperkt.

4.2.2 TOEZICHT EN HANDHAVING (MILIEU)

Het aantal geprogrammeerde, preventieve controles voor 2025 is volledig uitgevoerd. We hebben strak gestuurd op de realisatie van de reguliere planning. De controles bestonden uit preventieve- en aspectcontroles naar aanleiding van milieuklachten. Bij de gemeentelijk complexe bedrijven zetten we actiever onze meetdienst in voor luchtmetingen, bijvoorbeeld bij de steenfabrieken en asfaltcentrales. De

resultaten geven een nog beter inzicht in de milieubelasting en waar wij op moeten inzetten bij toezicht.

We hebben onze kennis op het gebied van de indirecte lozingen en ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) vergroot. De doelstellingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) worden niet gehaald. Daar ligt ook voor gemeenten en provincie een taak. Een groep van specialisten (toezichthouders en vergunningverleners) is geschoold in het onderwerp en helpt mee om bij ODRA de uitvoering op de gewenste kwaliteit te brengen. Alle milieutoezichthouders en vergunningverleners kregen een basistraining indirecte lozingen van afvalwater. De specialisten helpen hen zo nodig om ODRA op de gewenste kwaliteit te brengen. De ingewikkelde materie van de Zeer Zorgwekkende Stoffen is onder meer verwerkt in een provinciaal project. Dit wordt gefinancierd door middelen uit een specifieke uitkering (SPUK). In het kader van deze uitkering zijn een deel van de toezichthouders al geschoold. De rest volgt een training in het voorjaar van 2026.

Bodemtoezicht

De gevolgen van de invoering van de Omgevingswet werken nog door in 2025. Het aantal gemelde bodemverontreinigingen in ons gebied en voor een deel in de provincie is in verhouding tot voorgaande jaren duidelijk minder. Een deel van de oorzaak is het niet melden in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Het project "Warme Overdracht", gesteund door provinciale subsidie, droeg bij aan het vormgeven van de rol van de gemeenten. We voorsagen een daling in het aantal meldingen voor de milieubelastende activiteiten, omdat iedereen nog moest wennen aan het meldingen-regime via het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit bleek ook het geval te zijn in 2025. Voor een deel is dit ondervangen door zogenaamde vrije veldcontroles: letterlijk met de ogen open het veld in op zoek naar graafwerkzaamheden. In 2025 zijn meer meldingen gedaan dan in 2024.

Blijvende aandacht verdient de toepassing van secundaire bouwstoffen. Door ons toezicht is op een aantal locaties onwenselijke toepassing van secundaire bouwstoffen voorkomen. In 2025 hadden we regionaal, provinciaal en landelijk bemoeienis over de toepassing van secundaire bouwstoffen. Onze praktijkervaringen leveren een belangrijke bijdrage in de van rijkswege ingezette herijking van het beleid rondom secundaire bouwstoffen. Het werken met Geografische Informatie Systemen kreeg binnen bodemtoezicht een belangrijke rol. We nemen deel in diverse regionale en provinciale overleggen. In samenwerking met de gemeente Arnhem ontwikkelden we een kaart die in onze regio in beeld brengt waar secundaire bouwstoffen zijn toegepast. Deze kaart ging in juli 2025 online.

Medewerkers Bouw werkten onder meer bij sloop in relatie tot puin breken in 2025 samen met de bodemtoezichtouders. Met de gemeente Arnhem startten we met het projectmatig aanpakken van de verplichte eindonderzoeken bodem na bedrijfsbeëindiging in verschillende ontwikkellocaties (o.a. Schaapsdrift). Aan het eind van het jaar is in overleg met de gemeente Arnhem een inventarisatie gedaan naar de toepassing van halfverhardingen met staalslakhoudende materialen. Daaruit zijn diverse locaties (met name speelterreinen) gekomen die de gemeente gaat saneren. Staalslakken zijn nog steeds in de actualiteit en leidden vanwege zorgen om gezondheid tot acties bij een aantal van onze partners.

4.3 ADVIES

Financiën

In 2025 is de advies milieu realisatie 95% van de begroting. De uren advies bouw zijn onderdeel van de gezamenlijke diensten die bij de financiële realisatie van advies bouw zijn opgenomen.

ODRA beschikt over de expertise om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren over geluid, trillingen, licht, emissies, luchtkwaliteit, bodem, energie, circulariteit en externe veilig-

Kwantitatieve resultaten advies						
Programma advies milieu	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten					
	Aantal diensten (in uren)	23.450	29.460	27.895	95%	119%
Gemiddeld kengetal producten		nvt	nvt	nvt		
Financiële realisatie						
	• Kosten (x €1.000)	2.481	2.963	3.113		125%
	• Baten (x €1.000)	2.519	3.064	2.969	97%	118%
	Saldo	38	101	-144	- 143%	- 378%

Programma advies bouw	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten					
	Aantal diensten (in uren)	1.671	1.100			
Gemiddeld kengetal producten		nvt	nvt	nvt		
Financiële realisatie						
	• Kosten (x €1.000)	620	561	455	81%	73%
	• Baten (x €1.000)	413	580	434	75%	105%
	Saldo	-207	19	-21	- 110%	10%

heid. We geven omgevingsadviezen en dat doen we veelal op basis van concrete vragen (vraaggestuurd en maatwerk) van onze partners. We adviseren ook op projectbasis, zoals bij emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

4.3.1 METEN EN ADVIES

In de omgeving van verschillende Gelderse bedrijven zijn er zorgen over de gezondheid als gevolg van de uitstoot van deze bedrijven. Met de groeiende lijst van stoffen in de categorie Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) blijven de resultaten van metingen een belangrijke informatiebron. Meten is weten en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is. Als geaccrediteerde inspectiedienst zijn onze experts betrokken als adviseur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving en leveren zij input voor het uitvoeringsbeleid. Zij werken voor ODRA-teams en de omgevingsdiensten in Gelderland.

In het afgelopen jaar verrichtten zij ook metingen verricht voor omgevingsdiensten in Overijssel, Flevoland en Zuid-Limburg. In 2025 voerde de Raad voor Accreditatie een herbeoordeling uit en is onze accreditatie opnieuw verlengd.

Met de financiële ondersteuning vanuit provincie Gelderland verlieten we onze te krappe werkplaats aan de Markt 23 in Arnhem. Vanaf november 2025 namen we onze intrek in een nieuwe ruimere werkplaats. Vanuit de nieuwe locatie zijn we nog beter in staat om onze opdrachtgevers te bedienen.

Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de expertise van onze meetdienst. Provincie Gelderland is onze belangrijkste opdrachtgever voor het meten bij complexe bedrijven. Naast metingen bij bedrijven waar de provincie het bevoegd gezag is (in 2025: 37 metingen en 82 adviezen), zijn er veel adviezen verstrekt aan toezichthouders. Ook gaven de luchtexperts de nodige ondersteuning rondom de Gelderse aandachtsbedrijven.

Naast metingen aan schoorstenen voeren onze deskundigen luchtkwaliteitsmetingen uit langs wegen, zoals op twee plekken langs de Pleijroute. Ook zijn in opdracht van provincie Gelderland twee mobiele meetstations gebouwd en in gebruik genomen. Het eerste project in Lunteren is inmiddels gerapporteerd. Metingen in Renkum en Vuren lopen nog door in 2026. De luchtkwaliteit kan in deze plaatsen via een app door burgers worden gevolgd.

In totaal voerden we 67 metingen uit en gaven we 173 adviezen. Ook deden we 29 lichthindermetingen en startten we met monsternemingen indirecte lozingen afvalwater. Daarnaast vlogen we op diverse locaties met de drone. Landelijk waren we betrokken bij:

- Handreiking geurindustrie in mei 2025;
- Herziening van de NPR 8117 (binnen de accreditatie omgaan met afwijkingen);
- NTA 5675 (aanvullende eisen uit de ISO 17025 voor inspectie-instellingen).

Daarnaast namen we zoals gebruikelijk deel aan twee normcommissies (geur- en emissiemetingen), het Platform Kwaliteit Luchtmetingen (PKL) en het Kago (Kenniss alliantie geur overheden), ZZS-werkgroep Gelderland/Overijssel en diverse werkgroepen op het gebied van luchtkwaliteit.

4.3.2 JURIDISCHE DIENSTEN

Voor de reguliere werkzaamheden van onze partners geven we juridisch advies. Ook verzorgen we de juridische handhaving in de vorm van het behandelen van handhavingsverzoeken, handhavingsbesluiten, bezwaar en beroep en Woo-verzoeken. Om de kwaliteit op een nog hoger peil te brengen werkten wij het afgelopen jaar aan een betere afstemming, zowel intern als extern, verbetering van de werkprocessen en frequenter contact en kortere communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk. Er is flink geïnvesteerd in de kennis van de Omgevingswet en alle juridische aspecten hiervan.

4.4 PROJECTEN

Projecten en projectmatig werken krijgt, naast de reguliere werkprogramma's, steeds meer gewicht binnen ODRA. De belangrijkste programma's en projecten en hun resultaten vatten we hierna samen.

Kwantitatieve resultaten projecten						
Programma projecten	Beoogd resultaat	Real. 2024	Begroot 2025	Real. 2025	Vershil t.o.v. begroot	Vershil t.o.v. 2024
Productie	Aantal producten					
	Aantal diensten (in uren)	46.656	40.777	39.998	98%	86%
Gemiddeld kengetal producten		nvt	nvt	nvt		
Financiële realisatie						
	• Kosten (x €1.000)	5.951	6.065	5.972		100%
	• Baten (x €1.000)	6.873	6.093	6.032	99%	88%
	Saldo	923	28	60	213%	7%

1. Warme overdracht bodem

In 2024 en 2025 werkte ODRA samen met haar partners aan een zorgvuldige overdracht van bodemtaken onder de Omgevingswet. Er is een centraal invoerprotocol opgesteld en geïmplementeerd en we maakten afspraken over datalevering en archiefoverdracht. Daarnaast ontwikkelden we bodem- en ondergrondkaarten, waaronder de rood/groen-kaart en kaarten voor sterke verontreiniging. De communicatie is versterkt via aangepaste webteksten en toepasbare regels en ODRA adviseerde gemeenten bij het opnemen van bodem in omgevingsvisies en -plannen. We voerden risicoanalyses van stortplaatsen uit en deelden deze met gemeenten. Met het afronden van deze activiteiten sloten we het project 'Warme overdracht' in 2025 succesvol af.

2. Theseus en ondermijning

Op 1 april 2025 is het project Theseus gestopt. Vier jaar heeft het projectteam gemeenten in Gelderland mogen ondersteunen in de aanpak van ondermijnende criminaliteit op bedrijventerreinen. Er zijn 7.342 constateringingen gedaan. Voor 60 bedrijventerreinen maakten we analyses en voerden we controlebezoeken uit. Signalen van ondermijnende criminaliteit zijn direct gedeeld met de ketenpartners. Daarnaast droeg het projectteam bij aan bewustwording bij ondernemers en gaf zij advies over preventieve maatregelen. Zo sprak het team onder meer op ondernemersbijeenkomsten en gaf zij presentaties bij gemeenten buiten Gelderland en bij bijvoorbeeld de Belastingdienst.

Vanuit het team waren er de afgelopen jaren initiatieven voor het geven van trainingen en het organiseren van het congres Ondernijning in Gelderland. Ook is uitgedragen hoe wij in Gelderland samenwerken in de aanpak van ondernijning op bedrijventerreinen. Op 28 november 2025 is de stuurgroep ontbonden en het project afgesloten. We gaan verder als Theseus 2.0. Gemeenten kunnen op verzoek in 2026 ook ondersteuning krijgen in de aanpak van ondernijning.

3. Circulaire economie

In het afgelopen jaar zette ODRA belangrijke stappen om circulair opdrachtgeverschap structureel te verankeren in haar werkwijze. We ontwikkelden een eerste opzet van de Circulaire WetWijzer en via een nieuwsbrief en diverse kennisplatforms deelden we actief informatie met interne en externe stakeholders. Daarnaast versterkten we de samenwerking met andere omgevingsdiensten, ketenpartners en initiatieven zoals Circulair. Dit deden we onder meer door deelname aan het CE-kennisplatform en door bijdragen aan landelijke en regionale evenementen, waaronder bijeenkomsten van ODNL en Groene Metropoolregio.

Op operationeel niveau startten we nieuwe pilots en organiseerden we intern een 'circulaire week' om bewustwording en kennisuitwisseling te bevorderen. Het scheiden van sloopafval is succesvol geïmplementeerd, waarbij we opgedane kennis deelden met andere partijen zoals ILT en collega-omgevingsdiensten. Er is een onderzoek naar de potentie van circulaire bouw- en slooptoepassingen afgerond, inclusief interviews met bedrijven en woningcorporaties. Op basis hiervan ontwikkelden we nieuwe producten voor circulair bouwen en slopen. We leverden een bijdrage aan een casus voor het kennisplatform 'afval of niet' en we nemen proefnemingen mee in de voorschriften van onze vergunningen.

Ook werkten we aan procesverbeteringen om circulair denken binnen de organisatie te stimuleren. Dit omvat een eerste voorstel voor interne optimalisatie en actieve deelname aan de Kennisinfrastuur (KIS) die vanuit ODNL is opgezet. Partners zijn ondersteund met antwoorden op beleidsvragen en datalevering. En er is inspraak geleverd op het CMP. Voor 2026 is een nieuwe provinciale opdracht besproken en goedgekeurd, waarmee de continuïteit van circulaire initiatieven wordt geborgd.

Pilotprojecten verbeterde scheiding sloopfracties bij sloopwerkzaamheden in 2025

In 2025 voerde Bouwtoezicht meerdere pilotprojecten uit om het scheiden van afvalfracties bij sloopwerkzaamheden verder te verbeteren. Het doel van deze pilots is het vergroten van hergebruik en recycling van sloopmaterialen.

De start van deze projecten was uitdagend, omdat sloopbedrijven eerder geneigd waren om in minder fracties af te voeren. Door intensieve begeleiding en duidelijke afspraken zien we inmiddels een positieve ontwikkeling: op slooplocaties worden meer afvalstromen gescheiden, waardoor een groter deel van het materiaal opnieuw kan worden ingezet.

Deze resultaten vormen een belangrijke stap richting een circulaire bouweconomie en dragen bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de regio.

4. Programma Energie

In 2025 hebben we volgens het Programmaplan Energie 2024-2028 gewerkt. Vanwege gebrek aan capaciteit en onduidelijkheid over wetgeving hebben we het onderdeel Werkgebonden Personenmobiliteit niet opgepakt.

EML-controles

We behaalden de doelstellingen voor 2025 uit het Programmaplan Energie. De geplande controles zijn uitgevoerd. Daarnaast voerden we een pilot uit waarbij we milieu- en energiecontroles combineerden in één bezoek. De voorlopige conclusie is dat deze werkwijze voorlopig niet wordt doorontwikkeld tot standaard, omdat de disciplines te veel verschillen. Een eindrapportage/conclusie volgt begin 2026.

Provincie (toezicht energie provinciale bedrijven)

In 2025 zetten we de projectmatige aanpak energietoezicht bij provinciale bedrijven voort en controleerden we de resterende provinciale bedrijven. Verder stond 2025 in het teken van uitvoering hercontroles. De hercontroles leidden tot drie handhavingstrajecten. In 2025 maakten we naar aanleiding van de uitkomsten uit het rekenkameronderzoek 'Toezicht levert energie' afspraken over de uitvoering van het energietoezicht. Ook stelden we een Toezichtplan (2026-2029) op.

Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK THE)

De huidige SPUK THE loopt tot en met 2026 en bevat verschillende onderdelen. In 2025 compenseerden wij een deel van de overproductie die in 2024 is gerealiseerd. Hierdoor zijn in 2025 minder uren besteed aan uitvoering van controles en hercontroles. Een deel van de onderzoeksplicht bij provinciale bedrijven op basis van de SPUK is uitgevoerd.

Platformoverleg Energie

In 2025 startten we met het Platformoverleg Energie. We organiseerden bijeenkomsten waarin we de lange termijnontwikkelingen op het gebied van energie bespraken. In het platform worden ervaringen en kennis uitgewisseld.

GOED – Uitrol aanbevelingen Diepduik (grondige analyse)

Het Gelders Overleg Energie Deskundigen (GOED) is het overleg tussen energiedeskundigen van alle Gelderse Omgevingsdiensten. ODRA is voorzitter van dit overleg. Vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei is in 2024 een verdiepingsslag gemaakt met als doel het GOED verder te professionaliseren. In 2025 is in een plan van aanpak opgesteld dat de basis vormt voor de komende jaren en waarin naast energiebesparing ook energietransitie wordt opgepakt.

Kennisvertegenwoordiger energietransitie

Vanuit Omgevingsdienst Nederland (ODNL) wordt gestuurd op de 1-6-28 structuur (1 ODNL, 6 regio's en 28 (26) omgevingsdiensten (OD's)). ODRA neemt actief deel aan landelijke overleggen en draagt bij aan kennisuitwisseling op regionaal niveau via regionale kennisplatforms, op landsdeelniveau (Oost) en landelijk niveau. In 2025 is binnen ODRA een kennisvertegenwoordiger energietransitie aangesteld.

Overige energieprojecten

Energiedata Netbeheerders

In 2025 is een wettelijke verplichting van kracht geworden over de levering van energieverbruiksdata door de netbeheerders. Samen met Informatievoorziening Gezamenlijke Omgevingsdiensten (I-GO) gaan

wij deze gegevens gebruiken voor het efficiënter plannen en uitvoeren van energietoezicht.

Energiedashboard

In 2025 is in samenwerking met I-GO het energiedashboard doorontwikkeld. Dit dashboard geeft inzicht in de energiebesparing (CO₂-reductie door het toezicht op de energiebesparingsplicht (EML)). Het dashboard is ook een start om meer outcome/effectgericht te kunnen werken.

5. SPUK Uitvoering Interbestuurlijk programma (IBP)

In 2025 voerden we een project uit waarvoor we vanuit het Rijk zogeheten SPUK-subsidie hebben ontvangen. Dit is het project 'Datakwaliteit'. Het project 'Datakwaliteit' heeft als doel het verbeteren van de betrouwbaarheid en de consistentie van dataregistraties binnen de organisatie. De eerste activiteiten richtten zich op het opschonen van het zaakstelsel en de knelpunten zijn in kaart gebracht. Er zijn instructies opgesteld en audits uitgevoerd.

6: Werken met digitale kaarten (GIS)

Het kunnen gebruiken van geografische informatie (GIS) is erg belangrijk voor ons. In 2023 startten we met het project kaartviewer en in 2024 ronden we dit project af. Twee medewerkers zijn opgeleid om zelf informatie op de kaart te laten zien. Zo zijn diverse databronnen nu zichtbaar gemaakt op één kaart, is er een bodemkaart gemaakt die we kunnen delen met externen en maakten we een koppeling met ons eigen zaakstelsel. Door informatie toegankelijker te maken voor gebruikers kost het zoeken minder tijd. In 2024 startten we ook met het beheer van het GIS-systeem. Het doorontwikkelen van GIS is essentieel. Omdat meerdere omgevingsdiensten in Nederland gebruik maken van dezelfde leverancier zal in 2025 ook meer de samenwerking worden gezocht met deze partijen.

7: Dienst advies uitvoeringsbeleid

In navolging van de resultaten van het IBP-VTH is de regionale beleidsadviesrol versterkt met de dienst advies uitvoeringsbeleid. Hiervoor zijn onder andere regionale platforms bestendigd in 2025. De adviseurs uitvoeringsbeleid signaleren, agenderen en adresseren waar mogelijk.

Dit resulteerde naast advies of antwoord op directe vragen in een aantal praktische specials:

- Milieuzoneren;
- Houtstook in open lucht en schoorstenen;
- Energieopslagsystemen;
- Externe veiligheid.

In de kennisplatforms kunnen alle ODRA-partners op de volgende thema's signalen, ervaring en agenda uitwisselen:

- Geluid/geur/licht/lucht;
- Externe veiligheid;
- Bodem;
- Energie;
- Circulaire economie
- Omgevingsplan.

De platforms vormen een ruggengraat van kennis en ervaring voor de regio en laten gemeenten en omgevingsdiensten onderling handig van elkaars kennis en signalen gebruik maken.

In 2025 werd het product 'Bouwsteen Externe Veiligheid (EV)' gepubliceerd en opgenomen in de RIVM-bibliotheek. Het Omgevingsplan kreeg daarnaast centrale aandacht in oktober. Ook is gewerkt aan een regionale kennisagenda als onderdeel van de Kennisinfrastructuur-VTH en als scherpere werkwijze. De adviseurs uitvoeringsbeleid zijn op verschillende onderwerpen ingezet als penvoerder in samenwerking met specialisten van ODRA en partners. Hierdoor konden bijvoorbeeld woonprojecten geholpen worden door tijdig duidelijkheid te bieden. Ook kon er bijvoorbeeld een heldere reactie naar de provincie gaan op het gebied van de transitiefase implementatie Omgevingswet.

8: Programma Complexe Handhaving (PCH)

ODRA voert namens de provincie Gelderland het Programma Complexe Handhaving uit. Dit programma richt zich op toezicht en handhaving bij ongeveer 170 complexe bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is voor de VTH-taken. Het gaat om afvalbedrijven (zoals stortplaatsen, afvalverbrandingsinstallaties, op- en

overslag van afvalstoffen en recyclingbedrijven) en industriële bedrijven (zoals veevoederbedrijven, ijzergieterijen en papierfabrieken). We letten daarbij zowel op de milieuregels als op regels voor bouwen en ruimtelijke ordening.

Het aantal bedrijven blijft per saldo stabiel. Nieuwe bedrijven komen erbij door nieuwe initiatieven of wijzigingen in milieubelastende activiteiten (mba's) waardoor de provincie bevoegd gezag wordt. Tegelijk verdwijnen andere bedrijven door bedrijfsbeëindiging of overdracht van bevoegdheden aan gemeenten.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2025

- **Omgevingswet:** het werken met de systematiek van de Omgevingswet en uitvoeringsbesluiten, zoals het Besluit activiteiten leefomgeving, was ook in 2025 een speerpunt. Dit vergde extra voorbereidingstijd per controle. In de planning voor 2026 houden we hier rekening mee.
- **Branche- en toezichtplannen:** we actualiseerden alle zeven brancheplannen. Bedrijven worden in een driejaarlijkse cyclus volledig gecontroleerd. Voor gecombineerde bedrijven (meerdere milieu-belastende activiteiten, die niet eenduidig aan een branche kunnen worden gekoppeld) stelden we een toezichtplan op maat op.
- **E-PRTR-rapportages:** ongeveer 90% van de PCH-bedrijven moest rapporteren over emissies en afvalstromen in een integraal E-PRTR-verslag. Dit is een Europeesrechtelijke verplichting. Alle beoordelingen zijn door ons op tijd afgerond en verwerkt in de landelijke database.
- **Datagedreven toezicht:** voor afvalbedrijven is het datagedreven werken verder ontwikkeld. Met een nieuwe tool ontsluiten we steeds meer data, ook van landelijke partners. Dit geeft toezichthouders een actueel overzicht van afvalstromen en mogelijke knelpunten. Het overzicht bevat nu ook informatie over Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).
- **ZZS-project:** samen met ODRN startten we in opdracht van de provincie met een project gericht op ZZS bij complexe bedrijven. Alle

complexe afvalbedrijven zijn eind 2025 door ons aangeschreven om een vermijdings- en reductieprogramma in te dienen volgens landelijke afspraken die de provincies in IPO-verband hebben gemaakt.

- **Indirecte lozingen:** we besteedden op verzoek van de provincie extra aandacht aan indirecte lozingen van afvalwater in het kader van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

- **Samenwerking:** het programma werkte nauw samen met ODRN en de provincie (afdeling VTH, die de natuurvergunningen verleent). ODRN verzorgt de vergunningverlening voor complexe bedrijven. PCH bewaakt dat vergunningen actueel en handhaafbaar zijn om knelpunten zoals gedoogsituaties te voorkomen.

- **Symposium Samen Sterker:** we organiseerden in 2025 voor de derde keer het symposium Samen Sterker. Dit is een kennis- en netwerkevent voor iedereen bij ODRA, ODRN en provincie die betrokken is bij de provinciale VTH-taken.

- **Datakwaliteit OpenWave:** het programmteam heeft samen met de PCH-toezichthouders in november en december 2025 de werkvoorraad opgeschoond, gecontroleerd of zaken op de juiste manier zijn afgehandeld en afspraken gemaakt over het afbreken van zaken. Zo blijft de informatie in OpenWave volledig en betrouwbaar.

- **Tertiaalrapportage:** we hebben in 2025 twee keer gerapporteerd over de voortgang (per blok van 4 maanden (tertialen)). De afsluitende rapportage (T3) wordt in januari 2026 opgeleverd. We startten in 2025 met een nieuw format voor onze tertiaalrapportages. Dit was een coproductie van ODRA en ODRN. De nieuwe manier van rapporteren is door de provincie positief gewaardeerd. Het samen rapporteren is een opmaat naar het integraal rapporteren vanuit ODGM (vanaf 1 januari 2026).

- **Interne audit:** in december is opnieuw een interne audit uitgevoerd. Daarbij is gelet op de manier waarop de collegiale toetsing (CT) op uitgaande brieven plaatsvindt en de manier waarop we werken bij de toepassing van de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De rapportage wordt begin 2026 opgeleverd.

9: Programma Aandachtsbedrijven (PAB)

Dit programma richt zich op complexe provinciale bedrijven met meervoudige problematiek (alle VTH-sporen), zoals slecht naleefgedrag, hinder, verouderde vergunningen, langlopende procedures en maatschappelijke en politieke aandacht. Er wordt gewerkt met een pool van gespecialiseerde projectleiders.

Doelen

- Bedrijven zo snel mogelijk terugbrengen naar het reguliere VTH-spoor.
- Voorkomen van bestuurlijke zorgen en vermijdbare problematiek.

Aanpak en resultaten

- **Status per 31 december 2025:** 18 aandachtsbedrijven en 12 regiebedrijven, verdeeld over 6 projectleiders. In 2025 zijn 4 aandachtsbedrijven afgeschaald naar regulier, omdat de projectdoelstellingen zijn gerealiseerd. Er kwamen 2 nieuwe aandachtsbedrijven bij (AVR Duiven en Brons Mengvoerders). Verder zijn 3 regiebedrijven afgeschaald naar regulier en kwamen er 3 nieuwe regiebedrijven bij. Eén daarvan is

FrieslandCampina in Borculo, waar in 2025 een grootschalig incident plaatsvond. Dit vroeg veel capaciteit vanuit ODRA.

- **Projectmatige werkwijze:** elk aandachtsbedrijf heeft een projectleider en een projectteam met experts uit verschillende VTH-disciplines. Alle projectplannen zijn in 2025 geactualiseerd. Bij regiebedrijven werken we niet met een projectplan, maar heeft de projectleider de rol van procesregisseur.

- **P-beraad gedeputeerde:** periodiek (1x per 6 weken) is per aandachtsbedrijf een stand-van-zakennotitie geagendeerd voor bespreking in het wekelijkse portefeuilleberaad met gedeputeerde Ans Mol. De programmamanager PCH is vaste deelnemer aan dit overleg.

- **Signalering:** via de methodiek 'Bedrijf in Beeld' beoordeelden we ieder tertiaal een deel van het bedrijvenbestand. Doel is het op tijd signaleren van eventuele problemen bij de uitvoering van VTH-taken. We hebben in ieder geval de nieuwe bedrijven doorgelicht die vanuit de gemeenten zijn overgedragen (o.a. op het gebied van ZZS en indirecte lozingen). Maar ook als er vanuit vergunningverlening een actualisatietoets gedaan wordt, wordt de situatie in beeld gebracht. In 2025 beoordeelden we 20 bedrijven. Waar nodig is een zogenaamde light scan uitgevoerd.

- **Kwaliteitsverbetering:** we beschreven een aantal werkprocessen opnieuw. Ook actualiseerden we diverse formats, bijvoorbeeld voor het projectplan en notities voor het p-beraad. We maakten eind 2025 een begin met een werkinstructie voor projectevaluatie.

10: Programma Gemeentelijke Complexe Handhaving (GCH)

In Gelderland identificeren wij 186 bedrijven die een relatief grote impact kunnen hebben op de leefomgeving en onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen. Dit noemen wij de gemeentelijk complexe bedrijven. Sinds 1 januari 2024 werken de Gelderse Omgevingsdiensten samen in een structureel programma om deze groep bedrijven op een uniforme en hoogwaardige manier van toezicht te voorzien. Het programmamanagement, belegd bij ODRA, organiseert kennisbijeenkomsten, ontwikkelt werkwijzen, maakt de werkprogramma's, uniformeert het meten van luchtemissies en investeert in samenwerking tussen de verschillende toezichthouders.

4.5 DIENSTVERLENING

In 2025 liet gemeente Arnhem een tweede verdiepend onderzoek uitvoeren naar de bouw gerelateerde dienstverlening van ODRA. Dit onderzoek, uitgevoerd door onderzoeksbureau IPSOS, vormde een vervolg op het Rekenkamerrapport uit 2023. De nadruk lag op actuele ervaringen van inwoners en ondernemers, de proceskwaliteit van vergunningverlening onder de Omgevingswet en de mate waarin de dienstverlening aansluit bij de verwachtingen van gemeente Arnhem. ODRA heeft opnieuw alle aanbevelingen overgenomen en in 2025 verdere verbetermaatregelen doorgevoerd om de kwaliteit en toegankelijkheid van de dienstverlening te versterken.

Het IPSOS-onderzoek concludeert dat ODRA als organisatie robuust is, voldoet aan wettelijke eisen en de basisdienstverlening op orde is. Aandachtspunten die naar voren zijn gekomen gaan met name over de verouderde dienstverleningsovereenkomst (DVO uit 2013), het ontbreken van een actueel VTH-beleidskader en onvoldoende bestuurlijke

grip vanuit Arnhem. In het contact met inwoners kwam uit het rapport naar voren dat er behoefte bestaat aan meer persoonlijke toelichting bij complexe aanvragen. Deze bevindingen vormden de basis voor een aanvullende verbeteragenda gericht op nabijheid, procesbegeleiding en samenwerking binnen de keten.

Verbeteringen doorgevoerd in 2025

Er heeft gerichte opvolging vanuit de teamleider plaatsgevonden richting vergunningverleners om de bereikbaarheid te verhogen. En ook om interne kwaliteitscontroles te doen. Ook automatische ontvangstbevestigingen en statusupdates zijn verder verfijnd, om inwoners sneller duidelijkheid te bieden over hun aanvraag.

Een belangrijke nieuwe stap in 2025 was de structurele inrichting van het Bouwloket Arnhem, bemenst door ODRA-medewerkers op dinsdag- en donderdagochtend. Dit loket vergroot de nabijheid van dienstverlening, met name voor inwoners met beperkte digitale vaardigheden en voor ondernemers die behoefte hebben aan direct contact over hun bouwplan. De eerste gebruikscijfers en reacties zijn positief en bevestigen dat persoonlijke toelichting leidt tot snellere afronding van aanvragen en minder onduidelijkheden in het voortraject.

Daarnaast onderzoekt ODRA, mede op verzoek van aangesloten gemeenten, de mogelijkheid om in 2026 varianten van dit loketconcept ook buiten Arnhem beschikbaar te maken.

Inwoners zijn actiever telefonisch begeleid bij complexe of verkeerd ingediende aanvragen, waardoor onnodige vertragingen zijn voorkomen. Er is actief ingezet op het structureel aanbieden van alternatieven wanneer aanvragen niet volledig passen binnen de regelgeving (bijvoorbeeld maatwerkvarianten binnen de vergunningsmogelijkheden).

Het IPSOS-onderzoek benadrukte de noodzaak van heldere bestuurlijke- en operationele afstemming tussen gemeente Arnhem en ODRA. In 2025 zijn gesprekken geïntensiveerd en is een extra accountmanager aangesteld. De accountmanager richt zich specifiek op het oplossen van knelpunten in de dienstverlening voor Arnhemse inwoners en bedrijven. Deze rol leidde tot kortere lijnen, snellere escalatieafhandeling en verbeterde samenwerking binnen de keten.

Resultaten in 2025

De verbeterinspanningen in 2025 hebben duidelijk geleid tot merkbare effecten in de uitvoering:

- De tevredenheid over de dienstverlening bij vergunningverlening bouw is in 2025 gestegen en ligt inmiddels op een gemiddelde van 7,6 over 2025. De ambitieuze ODRA-doelstelling van een 8 komt daarmee in zicht.
- Inwoners ervaren een duidelijker procesverloop door actiever contact, betere uitleg en het succes van het Bouwloket als fysiek aanspreekpunt.
- Partners waarderen de verbeterde samenwerking en de inzet van een gerichte accountmanager voor Arnhem.

5

OP WEG NAAR RIJKE
(EFFECTGERICHT)
VERANTWOORDEN:
RESULTATEN MJP

Inleiding

In 2025 startten we met het werken volgens het meerjarenprogramma ODRA 2025-2028 (MJP), zoals vastgesteld eind 2024. Het meerjarig perspectief bestaat uit prioritaire thema's die in de loop van 2025 in een uitvoeringsstrategie 2026-2029 zijn vastgesteld. Deze prioritaire thema's brengen accenten en verrijking aan in de uitvoering van ons werk in vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA). De bedoeling van het meerjarenprogramma is om het werk van de omgevingsdienst namens haar partners meer impact te geven in zowel de fysieke leefomgeving als in de beleidscyclus (big-8). Dat doen we door rijker te verantwoorden. Dit is vaak net niet te vangen in aantallen of zaaksystemen. Deze verantwoording is aanvullend op het managementdashboard en de partnerrapportages, maar integraal onderdeel in het jaarverslag. In 2026 werken we aan het stroomlijnen van het meerjarenprogramma met het programma effectgericht werken vanuit ODGM-Zuid (voormalig ODRN).

Gezond

1. Verbeteren lokale luchtkwaliteit
2. Verminderen milieuhinder
3. Beschermen bodem- en grondwaterkwaliteit
4. Voorkomen verspreiding ZZS
5. Verbeteren waterkwaliteit

Veilig

6. Beperken en beheersen veiligheidsrisico's bedrijfsactiviteiten
7. Borgen bouwkwiteit en veiligheid
8. Aanpakken ondermijnende criminaliteit

Duurzaam en toekomstbestendig

9. Energietransitie: verlagen gebruik fossiele energie
10. Stimuleren circulaire economie
11. Bijdragen aan ruimtelijke opgaven en een natuurinclusieve leefomgeving

Afbeelding 1: De 11 prioritaire thema's in het MJP

Dit zijn brede thema's. Ze zijn dienend aan de grote maatschappelijke opgaven waar de bevoegd gezagen voor staan, zoals woningbouw, energietransitie, werk- en demografische verschuivingen.

Deze thema's zijn de drijfveren voor de dagelijkse werkzaamheden van de omgevingsdienst. Zowel in haar rol als verlengd bevoegd gezag als in de hoeder van de wettelijke taken voor een gezonde, veilige leefomgeving. Vanwege de abstractie zijn er, in de bijlage van het meerjarenprogramma, voorgestelde activiteiten en voorgestelde indicatoren aan gekoppeld én is getemporeerd. Dit betekent dat niet ieder thema ieder jaar even veel naar voren komt. Voor de indicatoren geldt dat we die voor de prioritaire thema's nog niet allemaal kunnen meten. Daarom zijn deze nu niet toegevoegd.

5.1 GEZONDE LEEFOMGEVING

Prioriteit 1: Luchtkwaliteit

Beoogd resultaat: Alle vergunningen voldoen uiterlijk in 2027 aan strengere luchtemissie-eisen door:

1. Opstellen en uitvoeren actualisatieprogramma vergunningen op het thema luchtemissies.
2. Samen met de partners en GGD ontwikkelen we uitvoeringsbeleid lokale luchtkwaliteit.

Hoe staan we ervoor?

- ODRA stelde in 2025 een nieuw actualisatieprogramma op. In dat programma is – naast een aantal wettelijke vereisten – luchtkwaliteit een criterium waarop wordt getoetst. In 2025 zijn alle vergunningen doorgelicht op dit aspect. Daaruit volgt in 2026 een aantal vergunningen dat op het aspect lucht moet worden geactualiseerd.
- ODRA organiseerde in juni een special over houtstook voor alle gemeenten en provincie, zowel vanuit bouw als milieu. Tijdens deze special is bediscussieerd waar de beleidsruimte zit op lucht en hoe dit relateert aan handhaven en advies. Er is een handout: 'Scherper VTH door scherper beleid'. Deze handout bevat o.a. veel gestelde vragen en de juridische ankers voor beleid.
- Met een gezamenlijk afgestemd uitvoeringsbeleid lokale luchtkwaliteit is gewerkt aan gezamenlijk begrip en uitgangspunten. In 2025 bleek dat problematiek en ambitieniveau voor luchtkwaliteit per gemeente soms sterk verschilt. Dit had effect op de vraag naar VTH&A.

Uitgelicht: hoe werken wij?

Naast het meten van bronemissies van milieubelastende activiteiten (mba's) (op NOx en stof) zijn er door de meetdienst twee mobiele meetstations ingericht voor het meten van de lokale luchtkwaliteit in de komende 5 jaar. In 2025 stond een van de stations in Renkum.

Inwoners en organisaties konden zelf een locatie aanmelden en hun redenen daarbij noemen. Op basis van deze aanvragen is een prioriteitenlijst gemaakt. Op de uitgekozen locaties wordt 6 maanden gemeten. Hierbij worden naast NOx en fijnstof ook o.a. roet en houtroet en benzeen gemeten. De resultaten worden getoetst aan wettelijke eisen. In combinatie met gegevens over het weer kunnen mogelijke bronnen van luchtvervuiling worden geïdentificeerd.

Prioriteit 2: Geluid

Beoogd resultaat: Verminderen geluidhinder door bedrijfsactiviteiten en evenementen door:

1. Bijdragen aan totstandkoming regionaal afgestemd uitvoeringsbeleid geluid.
2. Bijdragen aan handhaafbaar beleid voor geluid bij evenementen.

Hoe staan we ervoor?

- Aan een regionaal afgestemd geluidbeleid is in 2025 volop gewerkt. Dit gebeurt deels in het regionaal kennisplatform geluid (de regionale bouwsteen geluid is opgeleverd en gepubliceerd) en deels vraaggestuurd en in een voorlopers/nalopers-rol in 1-op-1 samenwerkingen van ons met partners.
- Bij het formuleren van handhaafbaar beleid voor geluid bij evenementen werken wij tot nu toe vraaggestuurd. Zo ondersteunden wij gemeente Arnhem actief bij het opstellen van loca-

tieprofielen als onderdeel van het evenementenbeleid. Dit is nu gereed en werpt zijn vruchten af. Onze toezichthouders konden hierdoor handhavend optreden en beter preventief adviseren. Met minder klachten tot gevolg.

Uitgelicht: hoe werken wij?

Wij stelden met 1Stroom een stappenplan op om te komen tot een actueel geluidbeleid. Op verzoek van 1Stroom is eerst het onderdeel verkeerslawaaï opgepakt. Het gaat in eerste instantie om het verantwoord mogelijk maken van woningen nabij (spoor)wegen. Woningen zijn per definitie geluidgevoelige gebouwen. Zonder deze aanpak kan deze bestemming of bouw niet doorgaan. Of er kan in een latere fase blijken dat de gezondheid van inwoners niet voldoende is beschermd tegen geluidhinder. Dat willen we met deze aanpak samen voorkomen.

Prioriteit 3: Grondwater & Bodem beschermd

Beoogd resultaat: Voorkomen nieuwe bodemverontreinigingen door:

1. Bij bedrijfsbeëindiging consequent onderzoeken eindsituatie.
2. Intensiveren risicogericht keten- en locatiegericht toezicht.

Hoe staan we ervoor?

- Voor die partners waarvoor we ook bouwtaken uitvoeren, hebben we zicht op de brede gebiedsontwikkelingen. Zoals bij gemeente Arnhem, waar momenteel voorbereidingen worden getroffen voor een grote binnenstedelijk te realiseren woningbouwopgave. Hier voeren we de beoordeling eindsituaties bodem projectmatig uit per te ontwikkelen gebied.
- In opdracht van provincie Gelderland voeren wij sinds 2025 het toezicht uit op grondwaterbescherming(sgebieden). De controles in 2025 zijn inventariserend van aard. Tijdens de controle stellen we bij bedrijven onwetendheid vast en geven we voorlichting over de nut en noodzaak. Door het bewustzijn van effecten op grondwaterbescherming(sgebieden) te vergroten leveren we een bijdrage aan geïnformeerde keuzes (en hopelijk het vermijden van vervuiling) in de toekomst.
- Met het kennisplatform bodem (vakberaad bodem) brachten we gezamenlijk in kaart op welke plekken in de regio secundaire bouwstoffen zijn toegepast in de ondergrond. Deze zogeheten bouwstoffenkaart wordt komende jaren verder verrijkt. De transparantie wordt gewaardeerd en de kaart wordt in andere regio's overgenomen.
- Tenslotte hebben wij over de toepassing van staalslakken in 2025 responsief en gedetailleerd informatie geleverd aan o.a. de Tweede Kamer. Dit leidde tot een landelijke meldplicht én aandacht voor de staalslakkenproblematiek.

Prioriteit 4: Zicht op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Beoogd resultaat: Grootgebruikers ZZS in beeld door:

1. Samen met de partners uitvoeren van een risicoanalyse ZZS.

Hoe staan we ervoor?

- Wij brengen de milieubelastende activiteiten (mba) waar ZZS van toepassing is in beeld. Dit gebeurt voor het grootste deel per branche (vooralsnog met de RIVM-lijsten).
- Wij hebben twee VTH-experts ZZS die intern vraagbaak zijn en die een belangrijke schakel vormen in de kennisinfrastructuur voor het thema ZZS.
- Daarnaast is met het geven van cursussen geïnvesteerd in het ontwikkelen van kennis over ZZS en welke van deze duizenden

stoffen de meeste aandacht verdienen. In het voorjaar van 2026 volgt voor alle VTH-medewerkers opleiding in ZZS.

Zo zijn de toezichthouders beter in staat om via het herkennen van etiketten te beoordelen of er sprake is van ZZS. En kunnen zij bedrijven wijzen op te ondernemen acties en de verplichtingen die zij hebben ten aanzien van het vermijden of het reduceren van de ZZS.

- Tenslotte zien wij sinds 2025 toe op of bedrijven, waar dat verplicht is, een vermijdings- en reductieprogramma ZZS hebben opgesteld en of dat wordt nageleefd.

Uitgelicht: hoe werken wij?

Niet alleen aan de 'achterkant' proberen wij bij te dragen aan het terugdringen van ZZS. Ook aan de 'voorkant' denken wij mee over het ontwikkelen van initiatieven om ZZS'en de wereld uit te helpen. Wij werkten mee aan een experiment in de baksteenindustrie om PFAS-houdende klei zo te bakken, dat de PFAS in de klei afbreekt door de hitte van het proces en er PFAS-arme bakstenen over blijven.

In een ander geval constateerden we tijdens een reguliere controle op lozingen dat er structureel formaldehyde is geloosd. Hier kwamen twee thema's samen: indirecte lozingen als invloed op de waterkwaliteit en ZZS. De inzet hier is vermijding en reductie en het volgen van een effectief, communicatief en waar nodig juridisch spoor.

Prioriteit 5: Waterkwaliteit en lozingen

Beoogd resultaat: Intensiveren toezicht indirecte lozingen door:

1. Intensiever toezicht, met specifieke aandacht voor ZZS.

Hoe staan we ervoor?

- Wij investeerden in 2025 in het opleiden van vergunningverleners en toezichthouders op het aspect indirecte lozingen. We beschikken inmiddels over 10 opgeleide VTH-experts.
- In nieuwe vergunningaanvragen besteden we expliciet aandacht aan voorschriften rondom indirecte lozingen. Indirecte lozingen, lozingen via de riolering, kunnen grote invloed hebben op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI) zuiveren niet alle afvalwater en aanzienlijke hoeveelheden van allerlei stoffen vervuilen het oppervlaktewater. Mede daardoor halen we niet de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Dit leidt tot allerlei actie vanuit de verschillende bevoegde gezagen om in samenwerking de schade te beperken.
- We voeren toezicht uit op mba's waar sprake is van indirecte lozingen. Een aantal toezichthouders nemen lozingen al structureel mee in hun toezicht. Vanaf september kregen alle toezichthouders en vergunningverleners een cursus over indirecte lozingen.

Uitgelicht: hoe werken wij?

Toezichthouders waren in 2025 alert op lozingen van afvalwater. De vergrote alertheid leidde al tot bijzondere constatering. Op enig moment bleek bij een scheepswerf met chemicaliën vervuild afvalwater ongezuiverd in het oppervlaktewater terecht te komen. Dit vergde uiteindelijk een diepgaand onderzoek naar het rioolstelsel ter plaatse. Andere voorbeelden zijn dat er lozingen zijn ontdekt die bij geen enkel bevoegd gezag in beeld waren (zie ook ZZS). Aandacht voor lozingen betekent in veel gevallen een puzzel oplossen. Het gaat hierbij om het ontcijferen van soms ingewikkelde rioleringstekeningen en deze te combineren met bedrijfsinformatie. Wij zijn betrokken bij lokale,

regionale, provinciale en landelijke projecten met als hoofddoel het zorgen voor goede waterkwaliteit.

5.2 VEILIGE LEEFOMGEVING

Prioriteit 6: Inzicht in en voorkomen of mitigeren externe veiligheidsrisico's

Beoogd resultaat: Beter inzicht in actuele veiligheidsrisico's door:

1. Ontwikkelen regionaal afgestemd uitvoeringsbeleid Externe Veiligheid (EV).
2. Versterken advisering Externe Veiligheid (EV) bij ruimtelijke initiatieven.

Hoe staan we ervoor?

- Medio 2025 is, samen met de veiligheidsregio, de regionale handreiking EV in het omgevingsplan voor onze gemeentelijke partners opgeleverd. Het RIVM liet ons weten dat deze is opgenomen in haar bibliotheek externe veiligheid. Hiermee is een eerste stap naar een regionaal afgestemd uitvoeringsbeleid gezet. Dit blijft tijdens de overgangsfase van de Omgevingswet (tot 2032) aandacht vragen. Daarom hebben wij het initiatief genomen tot het maken van een 'Menukaart Externe Veiligheid'. Met deze menukaart komen planregels, voorschriften en beleidsregels direct beschikbaar.
- We zien dat onze inzet steeds meer wordt gevraagd in de ruimtelijke ontwerpfasen. Zo kan het bevoegd gezag al vroeg in het proces een bewuste en onderbouwde afweging maken.

Uitgelicht: hoe werken wij?

Vanuit het kennisplatform Externe Veiligheid kwam de vraag om mee te denken en schrijven aan de ruimtelijke onderbouwing voor de realisatie van een nieuwe woonwijk in een omgevingsplan. Er is gemotiveerd dat er een restrisico voor externe veiligheid blijft bestaan vanwege de locatie. Daarbij is dit risico niet 'weggeschreven', maar bestuurlijk gepresenteerd als te accepteren (rest)risico. Op die manier kan de gemeente hierover onderbouwd het gesprek aangaan met de projectontwikkelaar. En de veiligheidsregio kan een realistischer plan maken.

Prioriteit 7: Borgen bouwkwaleiteit en veiligheid

Beoogd resultaat: Grottere effectiviteit bouwtoezicht door:

1. Ontwikkelen risicogericht toezicht bouw.

Hoe staan we ervoor?

- Bij de uitvoering van het bouwtoezicht wordt de prioriteitstelling in belangrijke mate bepaald door de (financiële) omvang van het bouwproject. Net als bij het toezicht op milieubelastende activiteiten, is het de wens om meer risicogericht toezicht te gaan houden. Daarom werkten we in 2025 samen met de bouwpartners aan een risicogerichte aanpak bouwtoezicht.
- Sinds april doen wij een pilot om de veiligheidsaspecten bij een aanvraag en de uitvoering te beoordelen door specifiek toe te zien op de momenten van aan- en afvoer van materialen op een bouwplaats.

Uitgelicht: hoe werken wij?

In de binnenstad van Arnhem is de voormalige Hema gedeeltelijk verbouwd en gesloopt. Er was geen ruimte voor een bouwplaats en er is vaak drukte door winkelend publiek. Met de aannemer zijn verschillende gesprekken gevoerd over de voorzieningen die getroffen moeten worden voor vallend puin, vallend glas en de aan- en afvoertijdstippen

van transport. Uiteindelijk zijn er geopende zeecontainers geplaatst waardoor bezoekers veilig kunnen doorlopen. Zo houden we de bezoekers van de binnenstad geheel gescheiden van de bouwstroom.

Prioriteit 8: Bestrijden ondermijning inclusief milieucriminaliteit

Beoogd resultaat: Versterken samenwerking ketenpartners in tegengaan ondermijning en milieucriminaliteit door:

1. Ontwikkelen vervolg voorstel Theseus.
2. Uitvoeren risicogericht ketentoezicht.

Hoe staan we ervoor?

- Het Theseus-project is in 2025, na een looptijd van vier jaar, formeel afgerond. Het doel was een aanpak ontwikkelen om bedrijventerreinen veilig te maken en houden. ODRA maakt op verzoek van diverse gemeenten en de provincie een voorstel voor een vervolgaanpak.
- We monitoren actief wijzigingen in ons bedrijvenbestand door periodiek gebiedsscans uit te voeren. De scans variëren van het controleren op wonen op bedrijventerreinen tot het onderzoeken van administratieve constructies tussen eigenaren, gebruikers van een pand en bewoners.

Uitgelicht: zo werken wij

Voor effectief ketentoezicht is het helpend om te werken met data van in- en uitgaande goederenstromen waar de toezichthouders over kunnen beschikken. Daarmee hebben wij zicht op wat er bij bedrijven binnenkomt of de poort uitgaat. En weten we hoe afval of vervuilde grond eerder of later in de keten bij andere bedrijven belandt. Deze data wordt verrijkt met informatie die de kosten en opbrengsten van bedrijven en de milieu-impact van een reeks aan stoffen (denk ook aan ZZS) en afvalsoorten analyseert. Dit is een slim hulpmiddel voor toezichthouders. Een belangrijke schakel is het transport. Regelmatig is er in nauwe samenwerking met de politie op transporten gecontroleerd. Binnen onze regio en daarbuiten levert het vaak signalen op waar collega-diensten buiten de regio wat mee kunnen (of moeten).

5.3 DUURZAAM EN TOEKOMSTBESTENDIG

Prioriteit 9: Energietransitie en terugdringen gebruik fossiele energie

Beoogd resultaat: Verminderen fossiel energiegebruik bedrijven en kantoren door:

1. Bij de uitvoering van energiecontroles aandacht voor duurzame opwek, energiemanager, mobiliteit en de problematiek rond netcongestie.
2. Optimaal ondersteunen van bedrijven en partners bij het opstellen van energietransitie plannen en -projecten.

Hoe staan we ervoor?

- Er is in 2025 een energiedashboard opgesteld dat inzichtelijk maakt wat er na een toezichtactie op energiebesparing is aangepast. Is er energie bespaard en hoeveel? Dit dashboard wordt toegankelijk voor onze partners. In 2025 is daar nog geen resultaat uit te halen.
- De meest geconstateerde overtredingen zien de toezichthouders bij ruimteverwarming, binnenverlichting en ruimteventilatie. Daarbij staat ruimteverwarming op nummer één. De meeste overtredingen zijn het gevolg van inefficiënt gebruik en een slechte afstemming van systemen op behoefte en gedrag in de praktijk.
- Label C toezicht is uitgevoerd. De lessen hieruit nemen de toe-

zichthouders mee om nieuwe onderwerpen in de energietransitie te structureren.

- De contacten met Gelders Energie Akkoord (GEA) en Groene Metropoolregio (GMR) zijn afgelopen half jaar geïntensiveerd. Met GMR leidt dit al tot sneller doorsturen van vragen en het verbinden van partners. Het GOED (Gelders Overleg Energie Deskundigen) is van enkel energiebesparing uitgebreid naar de expertises energieopslag en netcongestie.
- Bij energiecontroles is er aandacht voor duurzame opwek, energiemanager, mobiliteit en steeds vaker voor netcongestieproblematiek. Het team toezichthouders energie is met deze kennis uitgebreid.
- We constateren een groeiend aantal adviesvragen over energieopslagsystemen (EOS). Dit vraagt om expertise uit verschillende disciplines en een switch van aandacht op energiebesparing naar brede energietransitie. Ook vraagt dit om gerichte samenwerking met Groene Metropoolregio, die de RES (regionale energiestrategie) coördineert en ook op bouwonderwerpen (netbewust bouwen) beleid coördineert.

Uitgelicht: zo werken wij

Afgelopen voorjaar investeerden we in warmtecamera's. Dit hulpmiddel geeft toezichthouders én bedrijven direct inzicht in warmteverlies. Omdat warmteverlies direct en aansprekend zichtbaar is, kunnen toezichthouders op een natuurlijke manier het gesprek met ondernemers aangaan over maatregelen.

Prioriteit 10: Circulaire economie

Beoogd resultaat: Stimuleren circulaire economie (CE) door:

1. Beter ondersteunen van innovatieve CE-initiatieven en projecten.
2. Beter zicht op circulaire aspecten van bedrijvigheid en bedrijfsprocessen in de regio.

Hoe staan we ervoor?

- In 2025 kregen we van de provincie financiering voor het uitvoeren van een gebieds- en ketenanalyse om inzicht te krijgen in materiaal- en grondstofstromen. We voeren deze analyse in 2026 uit.
- Partners zijn actief ondersteund met beleidsvragen en datalevering. Daarnaast zijn wij vroegtijdig betrokken bij innovatieve projecten, zoals het circulair bouwen van een houten sporthal.
- Dit jaar hebben wij ervaring opgedaan met proefnemingen. In 2026 zetten wij een volgende stap door grondstofbesparingen toe te passen in maatwerkvoorschriften en spelregels voor vergunningen.
- Het landelijke Circulair Materialenplan (CMP) is recent gepubliceerd (einde 2025). In 2025 leverden we inspraak op het CMP. Aankomend jaar starten we met het actualiseren van de vergunningen, zodat deze voldoen aan de nieuwe CMP-richtlijnen.
- Hoewel intensivering van toezicht op circulair handelen in slooprojecten oorspronkelijk gepland stond voor 2026, zijn wij in 2025 al gestart. Bij grote slooprojecten in de regio hielden wij toezicht aan de voorkant en tijdens de werkzaamheden. Dit leidde tot betere scheiding van vlakglas, dat voorheen nauwelijks werd gescheiden.
- Vanuit de beoordeling 'afval of niet' namen wij actief deel aan casussen via ODNL en maken we deel uit van een landelijke groep professionals die deze vraagstukken behandelt. In 2026 willen wij intern een eigen casus toepassen om onze kennis verder te

ontwikkelen.

- Het meenemen van CE in de brancheaanpak van bedrijven staat gepland voor de komende jaren. Voorbereidingen hiervoor zijn in 2025 gestart.

Prioriteit 11: Bijdragen aan ruimtelijke opgaven

Beoogd resultaat: Hoogwaardige, tijdige en oplossingsgerichte advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen door:

1. Wij worden standaard betrokken in de initiatieffase op milieugebied.
2. Samen met gemeenten ontwikkelen van regionaal afgestemd uitvoeringsbeleid op diverse milieuthema's.
3. Ontwikkelen voorzet regionaal afgestemd bouwbeleid voor vergunningvrij bouwen in bepaalde gebieden.
4. Investeren in advies- en communicatievaardigheden bij eigen VTH-experts.

Hoe staan we ervoor?

- In de Samenwerkafspraken Omgevingswet zijn afspraken gemaakt over de betrokkenheid van de omgevingsdienst bij initiatieven (omgevingstafels). Niet bij iedere partner komen wij daarbij aan tafel. Als we aan tafel zitten zijn we soms te veel gefocust op alleen milieunderwerpen, of alleen bouwonderwerpen. De samenwerkafspraken worden op dit moment geëvalueerd. Dit zijn aandachtspunten die daarbij naar voren komen. Tegelijk is er waardering over en weer over de betrokkenheid en het leren denken in de ja, mits gedachte van de Omgevingswet. De Samenwerkafspraken Omgevingswet worden op een Gelders schaalniveau herschreven.
- Op de onderdelen geluid en EV zijn de eerste initiatieven om te komen tot meer regionale afstemming in gang gezet.
- Voor gemeente Arnhem zijn de herplantplicht en de bescherming van bomen geïntegreerd in het reguliere toezicht op bouwplaatsen en bestaande bouw vanuit beleid.
- Er is geïnvesteerd in kennis bij het reguleren van natuurinclusief bouwen (NIB). Binnen elk team is minimaal één medewerker actief betrokken bij deze materie, waarmee de aandacht voor natuur en biodiversiteit geborgd is in de dagelijkse praktijk. Voor Arnhem voeren we nu de vergunninggerelateerde advisering uit op NIB.

Uitgelicht

Natuurinclusief bouwen (NIB) vraagt om een nieuwe werkwijze van onze toezichthouders en in onze werkprocessen. Dit omdat harde structuur (bouw) en organisch (boom) zijn gecombineerd: sommige controles zijn in het werkproces seizoensgebonden en vinden pas na drie jaar plaats. Dan pas verklaren we in sommige gevallen de NIB-voorziening 'gereed'. Een extra stok achter de deur van ontwikkelaars en beheerders om natuurinclusief bouwen en bijvoorbeeld een herplantplicht serieus te nemen.

An aerial photograph of a modern, multi-story office building with a glass and metal facade. The building is surrounded by other urban structures, including a church with a tall spire in the background. A blue semi-transparent overlay covers the upper portion of the image, featuring a large white number '6' and the text 'BEDRIJFSVOERING' below it.

6

BEDRIJFSVOERING

6.1 DOORONTWIKKELING BEDRIJFSVOERING

Voor bedrijfsvoering startten we 2025 met de livegang van het nieuwe bedrijfsvoering systeem AFAS. In vergelijking met de vorige applicatie SAP biedt AFAS de mogelijkheid om te werken met workflows voor alle bedrijfsvoeringsprocessen. Dat zorgt ervoor dat processen vlotter verlopen. Ook de registratie van inhuur en inkoop ligt nu in de lijn. En dat is een flinke verandering in het werken. Vanaf het eerste kwartaal werkten we hard aan de voorbereiding van de fusie met ODRN. De doorontwikkeling van AFAS is medio 2025 gestopt in verband met de besluitvorming over de fusie. We hebben onze capaciteit ingezet voor het inrichten van de AFAS-omgeving voor de nieuwe fusiedienst. Sinds de intentieverklaring door het bestuur begin mei nam het werk voor de fusie van beide diensten flink toe. Er is veel werk verricht om zowel de juridische als de organisatorische fusie te realiseren. Dit betrof onderdelen van huisvesting en facilitair, control, HR, communicatie en IT. Andere grotere bedrijfsvoeringsprojecten zijn daardoor afgeschaald of getemporiseerd.

Interne sturing

Sturing van de organisatie vindt onder meer plaats aan de hand van een uitgebreid maandelijks dashboard. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced scorecard-methode (BSC) en qua detaillering op teamniveau. Voor de team- en projectleiding zijn specifieke dashboards beschikbaar met tijdsbesteding en zaakrealisatie per team, per partner.

Output – en outcome sturing

Sinds 2020 werken we met een systeem van beheerste outputfinanciering voor de partners en OD's. Het is een complex systeem gebleken, dat veel administratie met zich meebrengt. Maar dat vooral de financiële risico's voor ODRA en haar partners vergroot. Het was de bedoeling om in 2025 een evaluatie uit te voeren en te komen met voorstellen voor verbetering. Maar door de fusie met ODRN is besloten om dit op te pakken in het kader van de nieuwe dienst.

Bij de besluitvorming over de fusie in het voorjaar van 2025 is besloten om de eerste twee jaar te blijven werken met gescheiden tarieven en financiering. In het najaar bleek dat dit voor de integratie van de twee diensten grote gevolgen heeft. En dat het feitelijk betekent dat integratie nauwelijks mogelijk is. Er is een voorstel gemaakt om te komen tot een financiering in de overgangperiode. Besluitvorming over dit voorstel vindt plaats in het eerste kwartaal van 2026.

Op landelijk niveau is binnen het Interbestuurlijk programma (IBP) gewerkt aan een voorstel voor een gestandaardiseerd financieringsmodel voor alle OD's in Nederland. In het traject van de juridische fusie is werk verricht om te komen tot een vorm van financiering voor de nieuwe dienst die samenhangt met het landelijk financieringsmodel. In 2026 werken we verder aan een financieringsmodel voor de nieuwe dienst. Dit model is enerzijds minder op detail uitgewerkt dan de outputsturing die we jarenlang hanteerden. En anderzijds is het gericht op het monitoren op bereikte effecten (outcome) en het financieren van deze outcome prestaties. Dit model moet dan vanaf 2028 in gebruik worden genomen.

6.2 HUISVESTING EN FACILITAIR

In 2024 is de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) geactualiseerd. Hieruit zijn acties voortgekomen die in 2025 zijn uitgevoerd. In 2025 versterkten we de BHV-organisatie en is er een opleidingsplan gemaakt en uitgevoerd.

Met betrekking tot het wagenpark zijn twee dienstwagens vervangen door een hybride model. Twee bedrijfsbussen worden vervangen door elektrische varianten. Al langer richten we ons met andere gebruikers van Stads Kantoor en Airborne Tower op het creëren van duurzame oplaadmogelijkheden voor elektrische auto's. Vanwege de netcongestie is dit een blijvende uitdaging. Het net kan niet worden uitgebreid. Dit vraagt om slimme en uitwisselbare oplaadfaciliteiten. In de initiatiefgroep Bestuurskwartier Slim Schoon Onderweg zoeken we samen met andere nabije publieke organisaties naar mogelijkheden om de binnenstad beter bereikbaar te maken door gebruik te maken van mobiliteitshubs. Hier verwachten we in 2026 een pilot mee te kunnen uitvoeren.

In 2025 werkten we aan een businesscase voor de verhuizing van de meetdienst. Na akkoord door het bestuur is tijdens de zomer van 2025 een nieuw pand verbouwd en aangepast aan de noodzakelijke inrichting voor de meetdienst. Per 1 november 2025 is de meetdienst op de nieuwe locatie gevestigd. Dit nieuwe pand is gemoderniseerd en verduurzaamd en biedt de meetdienst ruimte voor doorontwikkeling.

Huisvesting & Facilitair			
Huisvesting & Facilitair x €1.000	Begroot 2025	Real. 2025	Real. 2024
Huur- en afschrijvingen	576	349	341
Facilitaire-/servicekosten	531	616	483
Kengetallen			
• huur en afschrijvingen	2.459	1.460	1.416
• facilitaire kosten per fte	1.926	2.270	1.611
• huurkosten per m2	165	123	119
• aantal fte's (incl. extern)	228	230	232
• aantal m2	2.023	2.023	2.023
HV en fac per werkplek	8.247	7.089	5.389

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken (rijksnorm 0,7). In ons werkplekconcept, dat uitgaat van werken op locatie (bij bedrijven, partners klant), thuiswerken en ontmoeten op kantoor, hebben we een inrichting gerealiseerd met een flexfactor van 0,6 werkplek per fte. Door de groei van ODRA staat deze factor onder druk en daalt deze.

6.3 INFORMATIEVOORZIENING & ICT

ICT-transitie

In 2025 is ingezet op implementatie van ons nieuwe bedrijfsvoerings-systeem AFAS en de doorontwikkeling van het zaakstelsel. Rapportages voor sturing en informatieverstrekking zijn ontwikkeld met als basis Power BI. Dit levert sneller inzicht, wendbaarheid en effectiviteitsverbetering. Deze rapportages zijn in het voorjaar van 2025 in gebruik genomen. Er is een nieuwe rapportage ontwikkeld voor KPI's gekoppeld aan het MJP, met als doel om meer outcome gericht te kunnen rapporteren. In dit jaarverslag is een deel van deze indicatoren opgenomen.

Medio 2025 startten we als gevolg van de besluitvorming over de fusie een nieuw AFAS-project, namelijk het inrichten van een gezamenlijke AFAS-omgeving voor de fusieorganisatie.

De GIS-applicatie is doorontwikkeld en krijgt een plek in het ICT-landschap. Er is geëxperimenteerd met robot procesautomatisering in de vorm van een adviesrobot. Dit resulteerde in een project dat samen met ODRN en ODDV opgestart is.

ICT	Begroot	Real.	Real.
ICT x €1.000	2025	2025	2024
Kosten ICT	839	811	806
• ICT kosten per fte	3.689	3.525	3.480
• ICT kosten per werkplek	6.938	6.700	6.664

AVG/WPG/Privacy/BIO-richtlijn

In het afgelopen jaar is er één datalek gemeld bij de Functionaris Gegevensbescherming van ODRA. Dit datalek was niet van dusdanige aard dat we deze moesten melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Sinds 2023 maakt ODRA gebruik van anonimiseringssoftware om documenten te anonimiseren. In 2025 keken we naar een mogelijke uitbreiding van deze software.

Daarnaast startten we in 2024 de gesprekken met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling over de verhoudingen tussen hen en ODRA in het kader van de AVG. Deze gesprekken en het omschrijven en vastleggen van de rollen en verantwoordelijkheden paktten we verder op in 2025

Begin 2024 ontvingen we de resultaten van de hercontrole ten behoeve van de Wet Politie Gegevens (WPG). Hieruit blijkt dat we in de praktijk grotendeels voldoen. Er is nog verbetering mogelijk op het gebied van processen en protocollen. In 2025 scherpten we onze processen en protocollen aan en hielden we een beperkte interne audit. Voor het uitvoeren van een uitgebreide controle hebben we uitstel gekregen tot het eerste kwartaal van 2026.

6.4 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF WET OPEN OVERHEID

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Woo worden verzoeken tot informatie gedaan. In de meeste gevallen verzorgen onze opdrachtgevers zelf de afwikkeling van deze verzoeken. ODRA levert de stukken en de partner anonimiseert deze stukken en maakt ze openbaar. Voor aan aantal partners wikkelt ODRA de Woo-verzoeken af. De stukken worden dan door ODRA geanonimiseerd en openbaar gemaakt. In de onderstaande overzichten wordt het aantal ingediende en afgehandelde Woo-verzoeken weer-gegeven. Het verschil tussen het aantal ingediende en afgehandelde Woo-verzoeken heeft te maken met de onderzoeken die op 1 januari 2025 nog onderhanden waren.

Wet elektronische publicaties (Wep) - informatiewetten

Op 1 juli 2023 is de Wep van kracht geworden. We voeren voor een aantal partners de taak digitale terinzagelegging van voorgenomen besluiten uit.

Daarnaast zijn er nog een aantal andere informatiewetten. We bereiden ons voor om daaraan te gaan voldoen. Dit zijn bijvoorbeeld de wet duurzaam en maatschappelijk ondernemen, wet modernisering bestuurlijk verkeer en de wet digitale overheid.

Aantal Woo verzoeken	Bevoegd gezag			
	Gemeente Arnhem	Gemeente Lingewaard	Provincie Gelderland	Eindtotaal
WOO-verzoek Milieu	1	1	19	21
Juridische Handhaving en Advies	1	1	18	20
Toezicht Bedrijven en Leefomgeving			1	1
WOO-verzoek Regulier	36		2	38
Juridische Handhaving en Advies	20		2	z
Zonder nadere specificatie	16			16
Eindtotaal	37	1	21	59

Aantal afgeronde Woo verzoeken	Bevoegd gezag			
	Gemeente Arnhem	Gemeente Lingewaard	Provincie Gelderland	Eindtotaal
WOO-verzoek Milieu		1	25	26
Juridische Handhaving en Advies		1	19	20
Team PPI			5	5
Toezicht Bedrijven en Leefomgeving			1	1
WOO-verzoek Regulier	30		4	34
Juridische Handhaving en Advies	16		4	20
Zonder nadere specificatie	14			14
Eindtotaal	30	1	29	60

6.5 HR

Kwaliteit van personeel

In 2025 zijn we vooral bezig geweest met professionalisering en borging van kwaliteit. Dat loopt uiteen van het schonen van gegevens in diverse systemen, tot optimalisering van processen en ontwikkeling van methodiek voor begeleiding van (nieuwe) medewerkers.

Het opleiden van onze medewerkers en de VTH-kwaliteitscriteria speelde ook in 2025 een belangrijke rol. Hierbij richten wij ons steeds meer op de competenties die nodig zijn om een functie goed te kunnen bekleden. Eind 2024 zijn de competenties in een nieuwe versie 3.0 van de kwaliteitscriteria toegevoegd aan de bestaande kennisgebieden. Met de introductie van nieuwe kwaliteitscriteria (KC3.0) hanteren wij een vernieuwde visie op de taken die wij binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uitvoeren. KC3.0 benadrukt het belang van kwaliteit en borging van kennis en kunde in onze vakgebieden, waarbij we aantoonbaar voldoen aan de geactualiseerde eisen. Daarnaast biedt de fusie met ODRN ons de mogelijkheid om onze slagkracht verder te vergroten. Door de bundeling van kennis en ervaring van beide organisaties zijn we ervan overtuigd dat we ruimschoots kunnen voldoen aan de gestelde eisen en uitdagingen binnen het VTH-domein. We kijken ernaar uit om alle expertises samen te voegen en zo nog meer impact te maken op de leefomgeving.

Ontwikkelingen personeelsbestand

Bij ODRA doet iedereen mee. De maatschappij is onze klant én inspiratiebron. Zo benaderen wij ook de arbeidsmarkt met als doel een personeelsbestand te vormen dat een afspiegeling van de samenleving is. Om een nog meer inclusieve organisatie te worden stelden we beleid ten aanzien van inclusie op met een plan van aanpak. In het plan van aanpak is informatie opgenomen over de hulpmiddelen die we kunnen gebruiken voor inclusie. We hebben het beleid, het plan van aanpak en de hulpmiddelen laten toetsen door collega's van gemeente Arnhem. Hun feedback is verwerkt in een aangepaste versie van het beleid. Vanuit HR nemen we deel aan een netwerk over inclusie.

Wij hechten waarde aan een prettige en open werksfeer voor onze medewerkers. De verhouding man-vrouw is met 38,86% licht toegenomen in vergelijking tot 2024 (36,67%). We zijn trots op onze 162 mannen en 103 vrouwen, in totaal 265 collega's, die een bijdrage leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Verhouding man/vrouw 2024 en 2025

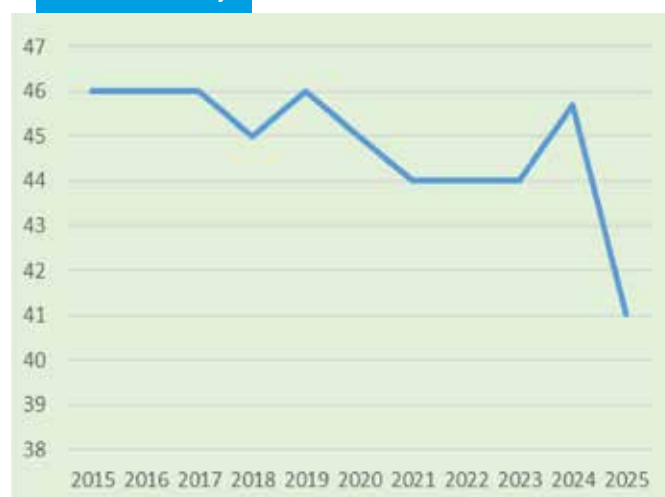
De gemiddelde leeftijd binnen ODRA is dit jaar aanzienlijk lager dan de afgelopen jaren. Dit komt door het aantrekken van veel junior medewerkers en trainees en uitstroom van ouderen als gevolg van

pensioen. Het aantal jongere medewerkers tot 21 jaar steeg het afgelopen jaar. Daarnaast is er een duidelijke stijging van het aantal medewerkers in de leeftijdscategorie tussen de 25 en 44 jaar. Hierdoor is de gemiddelde leeftijd gedaald naar 41,04 jaar. In 2024 was de gemiddelde leeftijd 46 jaar. Binnen de teams van Handhaving en Advies zijn meer mannen werkzaam. Vrouwen werken meer binnen bedrijfsvoering, staf en juridisch.

Leeftijdsofbouw 2025

Gemiddelde leeftijd

Sociale inzetbaarheid 2024 en 2025

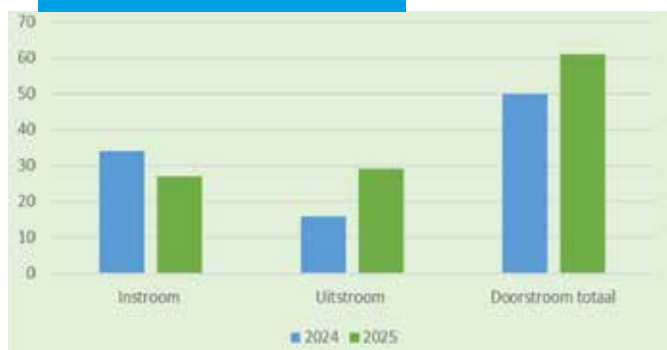

De inzet van stagiaires is in 2025, met 4 stagiaires, gelijk aan 2024. Er zijn twee medewerkers die een WW-uitkering ontvangen, waarvan er één per juni 2026 afloopt. Het afgelopen jaar is er meer gebruik gemaakt van ouderschapsverlof en (aanvullend) geboorteverlof dan in 2024. Dit heeft te maken met de veranderingen in wetgeving en met een groter aantal mannen die de mogelijkheden benutten. Het gebruik van zorgverlof is gestegen tot 6 medewerkers.

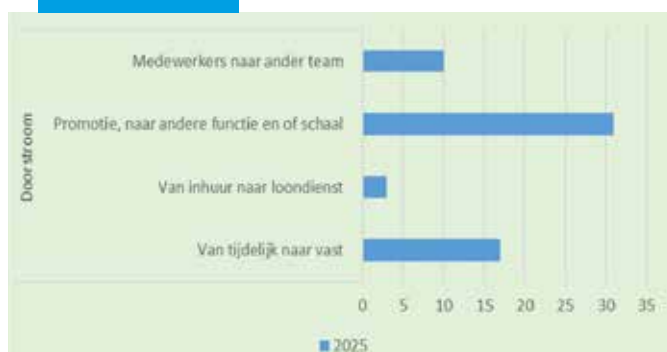
De bekendheid van ODRA in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt speelt een rol als het om de invulling van de vacatures gaat. Met name voor de specialistische functies wordt het vinden van senior medewerkers elk jaar lastiger. Er wordt een beroep gedaan op onze creativiteit, intensivering van social mediacampagnes en het zoeken van verbindingen voor werving en selectie. Wij werkten aan de uitbreiding van samenwerking met werving- en selectiebureaus, we zijn bij drie HR-netwerken aangesloten en we namen deel aan diverse banenmarkten.

Met onze corporate story en het weergeven van ons ODRA DNA treden we actief naar buiten. Deze strategie zetten wij voort in 2026. Verder zetten we in 2025 de eerste stappen voor een strategisch personeelsbeleid. Dit deden we door in kaart te brengen wie er met pensioen gaan in de aankomende 5 tot 10 jaar. Dit jaar gingen er een aantal collega's met pensioen. Hier anticepeerden wij goed op met doorstroom en een tijdige werving- en selectieprocedure. In 2026 bouwen wij hierop door. Tenslotte is eind 2024 aangekondigd dat de Belastingdienst gaat handhaven op de Wet DBA. Dit leidde in 2025 geleidelijk tot een lager

In, uit en doorstroom 2024 en 2025

Doorstroom 2025

aantal zzp'ers dat reageert op interim vacatures.

De instroom daalde in 2025 met 7 nieuwe medewerkers wat ten opzichte van 2024. Toen stroomden er 34 nieuwe medewerkers in. Dit kan te maken hebben met de fusie en de beslissing om in de laatste twee maanden van 2025 niemand meer aan te nemen. Nieuwe medewerkers laten we vanaf 2026 pas weer instromen. Een grote groep medewerkers is intern doorgestroomd. In 2024 waren dit 50 medewerkers, in 2025 waren het er 61. Dit betreft vooral medewerkers die doorstroomden naar een hogere functie. Daarnaast stapten er een aantal collega's over naar een andere afdeling. Het aantal medewerkers met een vast dienstverband steeg licht. In 2025 stroomden er meer mensen uit. Dit heeft te maken met een aantal (3) collega's dat met pensioen of vervroegd pensioen ging. Een aantal medewerkers maakte

de keuze om iets heel anders te gaan doen. Tot slot gingen we met een paar collega's aan de slag met loopbaanbegeleiding als er intern geen passend aanbod meer was.

Bedrijfsgezondheid en verzuim

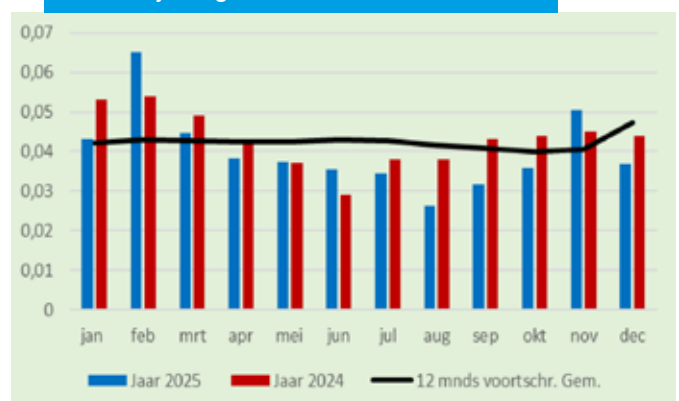
Vanuit de bedrijfsgezondheid is er veel aandacht is voor de fysieke en sociale veiligheid, gezondheid en vitaliteit van onze medewerkers. We voerden begin 2025 een preventief medisch onderzoek (PMO) en periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) uit. Dit onderzoek heeft een preventief karakter op mogelijke gezondheidsrisico's en is door medewerkers goed ontvangen. In de zomer zijn de resultaten besproken en zijn vervolgacties gepland. Uit het onderzoek blijkt dat ODRA een werkgever is die de zaken goed op orde heeft. Op een aantal onderdelen mogen we meer bekendheid geven aan faciliteiten of beleid waar medewerkers gebruik van kunnen maken, zoals bedrijfssport- en fitness.

Vanuit de professionaliseringsslagen van de strategie gericht op verzuimbegeleiding naar een preventieve aanpak, konden wij ons verzuimcijfer positief beïnvloeden. De samenwerking tussen de leidinggevenden, de medewerkers en HR is hiervoor erg belangrijk en heeft continue aandacht. En dat naast de inzet van specialistische diensten, de bedrijfsadviseur en de bedrijfsarts, die zich richten op een voorspoedig herstel. Hierdoor realiseerden we een aanzienlijke daling in extra lang en lang verzuim.

In 2024 is de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) geactualiseerd. Acties uit de RI&E richten zich op externe en interne veiligheid, gezondheid en vitaliteit. De acties die uit de RI&E voortkwamen zijn in een plan van aanpak opgenomen en in 2025 uitgevoerd.

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage is in 2025 over alle teams 4%. Het cijfer daalde licht in vergelijking met 2024 (4,3%) en is

Voortschrijdend gemiddelde t/m december 2025

Verzuimduur vergelijking 2023 t/m december 2025

significant lager dan het landelijk gemiddelde (> 6%). Het gemiddelde verzuim laat een forse daling zien van het lang verzuim en verzuim langer dan één jaar. Een preventieve aanpak vanaf onboarding, maatwerk begeleiding en oplossingen in combinatie met loopbaanbegeleiding en de samenwerking tussen de afdelingsleiding en HR liggen hieraan ten grondslag.

6.6 RECHTMATIGHEID

In deze paragraaf geven wij een toelichting op de rechtmatigheidsverklaring. De rechtmatigheidsverklaring 2025 bevat geen bevindingen en dus is er geen toelichting nodig.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

2025

JAAERVERSLAG

OMGEVINGSDIENST
REGIO ARNHEM

KATERN 2

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

7

INLEIDING, GRONDSLAGEN
EN UITGANGSPUNTEN

7.1 INLEIDING

De jaarrekening bestaat uit twee katernen. Katern 1 is het jaarverslag met de resultaten volgens afgesproken programma- en taakveldindeling van het Gelders Stelsel.

Katern 2 is de jaarrekening. Hierin verantwoorden we ons over de financiën van 2025. Dit doen we aan de hand van de grondslagen en uitgangspunten, die zijn bepaald door de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast maakten we met de zes omgevingsdiensten in Gelderland en onze partners (gemeenten en provincie) afspraken over de programma- en taakveldindeling en de detaillering van onze verantwoording. We spreken over de programma's Vergunningen, Toezicht/Handhaving, Advies en Projecten. Verder is een indeling gemaakt op de taakvelden Milieu/Algemeen en Bouw. Dit sluit aan bij de indeling die vanuit de robuustheidseisen wordt gebruikt, namelijk 'basis- en milieu gerelateerde taken' en 'plus-taken'. Een derde indeling is de verantwoording op categoriaal exploitatie-niveau (kostensoorten). Deze worden aangevuld met alle vereiste cijfers en toelichtingen op onze balanspositie en alle door de BBV voorgeschreven overzichten.

7.2 GRONDSLAGEN EN UITGANGSPUNTEN VOOR DE JAARREKENING

Wettelijk kader en bestuurlijke afspraken

- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
- Financiële verordeningen Omgevingsdienst Regio Arnhem (actualisatie is vastgesteld in dec. 2023).
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- De systematiek van 'Beheerste outputfinanciering'; diensten en producten worden afgerekend tegen vooraf vastgestelde prijzen (vastgelegd in de Producten en Diensten Catalogus (PDC 2024)) en werkelijke aantallen. Deze methodiek geldt voor alle opdrachten van klanten, met uitzondering van de provinciale programma's en opdrachten van derden. Deze worden afgerekend op uren x tarief.

Toerekening en berekeningswijzen

- Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop de dienst en/of het product betrekking heeft:
- Baten zijn de in rekening gebrachte bedragen aan alle klanten. Dat doen we op basis van de afgesproken tarieven voor de producten en diensten in de PDC. Alleen voor de Specifieke Uitkerings (SPUK) projecten zijn afwijkende diensten geformuleerd, met afgesproken (afwijkende) tarieven.
- Voor nog niet afgeronde producten (onderhanden werk) berekenen we op basis van verstreken doorlooptijd in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd per product een percentage. Dat percentage x het tarief van het betreffende product is de waarde die is opgenomen, onder aftrek van de stand van voorgaand jaar.
- Lasten zijn de personeelskosten (eigen medewerkers en inhuur), huisvesting, facilitair, bovenregionale kosten, advieskosten en materiële kosten voor projecten.

Directe kosten en overhead onderscheiden we in:

- *Directe kosten:* dit zijn de personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces. Deze kosten worden toegerekend aan de programma's en taakvelden op basis van de verhouding van de tijdsbesteding door medewerkers.
- *Overheadkosten (indirect):* dit zijn de loonkosten van medewerkers bedrijfsvoering, staf en management, teamleiding, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces.
- *Voorzieningen:* deze berekenen we op basis van het financiële risico en toekomstige kosten voor zover we deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (februari 2026) konden vaststellen.
- *Exploitatieresultaat:* dit is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatieresultaat wordt na het afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de algemene reserve en bestemmingsreserves, tenzij het Algemeen Bestuur anders besluit.
- *Algemene reserve:* volgens de robuustheidscriteria moet de weerstandratio minimaal 0,8 zijn. De omvang van de Algemene reserve is medebepalend voor de weerstandratio. Het Algemeen Bestuur besluit over de bestemming van het resultaat en kan besluiten tot het instellen van een bestemmingsreserve.
- *Continuïteit ODRA:* er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige begroting. Elk jaar wordt op basis van de geaccordeerde begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard. ODRA voert de wettelijke taken voor milieuvergunningen en toezicht uit.

Resultaat

We sluiten het boekjaar 2025 af met een positief exploitatieresultaat van afgerond € 55.000. Na vrijval van de bestemmingsreserve verlof ontstaat een resultaat van afgerond € 122.000. Hierbij is de dotatie aan de verlofvoorziening verwerkt. De accountant heeft bij haar controle een aantal bevindingen gedaan die in totaliteit onder de foutengrens blijven. Deze zijn daarom niet meer verwerkt in deze jaarrekening.

8

BATEN EN LASTEN;
PROGRAMMA-INDELING,
PRODUCT - EN
KLANTGROEPEN

8.1 INDELING VAN DE VERANTWOORDING

In 'Tabel 1: Staat van baten en lasten' hanteren we een indeling in taakvelden en programma's. Kosten en baten gefinancierd uit bestemmings- en balansfondsen hebben we niet gecategoriseerd op programmaniveau. Deze zijn opgenomen en toegelicht in de categoriale exploitatierekening.

We hanteren naast de dimensies programma's en taakvelden een indeling in klantgroepen en productgroepen. We gebruiken klantgroepen en productgroepen om het systeem van beheerste outputfinanciering te laten werken.

Klanten

We hebben alleen publiekrechtelijke organisaties als klant. We maken in de staat van baten en lasten onderscheid tussen vier klantgroepen:

- Partners – dat zijn 10 gemeenten in de regio Arnhem en provincie Gelderland voor reguliere taken.
- Provincie – voor de provinciale programma's PCH (toezicht op complexe bedrijven) en PAB (aandachtsbedrijven).
- Omgevingsdiensten in Gelderland.
- Derden – alle overige klanten, zoals gemeenten die niet onze partners zijn, omgevingsdiensten buiten Gelderland en Omgevingsdienst NL, brancheorganisaties en verschillende ministeries. Deze laatste geven subsidie voor projecten die via de SiSa-verantwoording lopen.

Productgroepen

In ons financieringssysteem hanteren we een vijftal productgroepen, gebaseerd op de volgende methodiek:

- Producten – brengen we in rekening op basis van vaste productprijs x aantal geleverde producten.
- Diensten - op basis van een uniform uurtarief (€ 104,- per uur).
- Gezamenlijke diensten - op basis van fixed price voor het gehele pakket aan diensten.
- Materiële kosten – belasten we 1 op 1 door op basis van nacalculatie werkelijke kosten.

Producten- en dienstencatalogus

Wij werken met een producten- en diensten catalogus (PDC) waarin elk van de ongeveer 80 producten en diensten zijn beschreven op inhoud, kwaliteitsniveau en prijs. We koppelden elke dienst en product aan een taakveld en een programma. De realisatie van de baten komt voort uit deze koppeling. De realisatie van de programma- en/of taakveldkosten baseren we op de verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld tarief.

Voor partners, omgevingsdiensten en de provincie voor de provinciale programma's geldt dat we vooraf een werkpakket afspreken. Werk voor overige klanten, de projecten en alle opdrachten van partners die niet zijn opgenomen in het basiswerkpakket, beschouwen we als 'aanvullend werk' en daarmee een extra dimensie in de monitoring en beheersing van ons werk.

8.2 INITIËLE BEGROTING EN BEGROTINGSWIJZIGING

Op 17 april 2024 besprak het Algemeen Bestuur (AB) de initiële begroting 2025 en op 12 september 2024 stelde zij deze met inachtneming van de zienswijzen van Gemeenteraden en Provinciale Staten vast.

In het voorjaar 2025 startten we met het actualiseren van de begroting 2025. We kozen voor een actualisatie omdat de aangepaste begroting beleidsarm is en er geen ongedekte effecten voor de partners zijn. Daar waar de werkpakketten qua omvang zijn gegroeid, is dit afgestemd of is er dekking voor. De belangrijkste redenen voor de actualisatie zijn de toegenomen orderportefeuille. Dit ontstond vooral door projecten vanuit het Rijk (SPUK) en provincie. Een ander belangrijk project betreft de fusie van ODRA en ODRN. Deze is ook verwerkt in de geactualiseerde begroting 2025. Dit leidt tot een groei van het aantal medewerkers en daarmee de personeelskosten. Daarnaast zijn de kosten geactualiseerd op de inflatie en de CAO-2025.

De totale omvang van de initiële begroting 2025 was € 26,5 miljoen. De geactualiseerde begroting gaat uit van € 28,4 miljoen. De stijging komt voor € 0,1 miljoen door groei van de werkpakketten, € 0,5 miljoen door uitvoering van de extra aanvullende opdrachten en projecten en € 1,3 miljoen vanwege fusiekosten ten behoeve van de fusie van ODRA en ODRN tot ODGM.

8.3 VERSCHILLEN BEGROTING EN REALISATIE PER PROGRAMMA

In 'Tabel 1: Staat van baten en lasten' geven we per programma, per taakveld, een specificatie weer van de begrote en gerealiseerde resultaten. Over het algemeen zien we een verbeterd resultaat voor de programma's onder het werkprogramma, terwijl het resultaat op projecten ongeveer volgens verwachting is. Het saldo op het programma Vergunningen laat zien dat de implementatie van de Omgevingswet vooralsnog leidt tot het effect dat gemiddeld meer uren worden besteed aan vergunningverstrekking dan waarop onze kengetallen zijn gebaseerd.

Tabel 1: Staat van baten en lasten per programma

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	Actuele bg 2025				Realisatie 2025				Realisatie 2024			
	Bouw	Milieu	Totaal	Verschil real-bg	Bouw	Milieu	Totaal	% Real	Bouw	Milieu	Kosten	Totaal
Vergunningen (+ % v/d kosten)								19%				17%
• directe kosten	3.216	1.694	4.910	-1.093	2.882	1.351	4.233		2.829	1.207	4.036	
• toegerekende overhead*	*niet specifiek begroot				1.205	565	1.771		990	422	1.413	
• baten partners / prov. progr.	3.293	1.735	5.028	-209	3.512	1.653		5.166	2.872	1.535		4.407
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot				53	18		71	93			93
Saldo vergunningen	77	41	118	884	-522	-245	-6.003	5.237	-855	-94	-5.449	4.500
Verschil real. met begroting					Saldo vergunningen -766				Saldo vergunningen -949			
Toezicht en handhaving (+ % v/d omzet)								45%				44%
• directe kosten	2.688	9.584	12.272	117	2.136	6.434	8.570		1.916	6.441	8.357	
• toegerekende overhead	*niet specifiek begroot				894	2.691	3.585		671	2.255	2.926	
• baten partners / prov. progr.	2.688	9.585	12.273	-460	3.174	9.495		12.669	2.479	9.099		11.578
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot					64		64	0	56		56
Saldo handhaving	0	2	2	-576	144	434	-12.155	12.733	-107	459	-11.282	11.634
Verschil real. met begroting					Saldo toez. & handh. 578				Saldo toez. & handh. 352			
Advies (+ % v/d omzet)								12%				11%
• directe kosten	561	2.963	3.524	-45	321	2.195	2.516		459	1.838	2.297	
• toegerekende overhead	*niet specifiek begroot				134	918	1.052		161	643	804	
• baten partners / prov. progr.	580	3.064	3.644	240	434	2.714		3.148	413	2.346		2.760
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot					255		255	0	173		173
Saldo advies	19	101	120	285	-21	-144	-3.569	3.403	-207	38	-3.101	2.933
Verschil real. met begroting					Saldo advies -165				Saldo advies -169			
Stelseltaken (+ % v/d omzet)												0%
• directe kosten	332		332	-12		127	127			176	176	
• toegerekende overhead	*niet specifiek begroot					217	217			161	161	
• baten partners / prov. progr.	*niet specifiek begroot								0	0	0	0
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot											0
Saldo stelseltaken	-332		-332	12		-343	-343		0	-337	-337	0
Verschil real. met begroting					Saldo stelseltaken -343				Saldo stelseltaken -337			
Projecten (+ % v/d kosten)								21%				19%
• directe kosten		6.065	6.065	93		4.211	4.211			4.408	4.408	
• toegerekende overhead	*niet specifiek begroot					1.761	1.761			1.543	1.543	
• baten partners / prov. progr.		6.093	6.093	61		4.457		4.457	0	4.958		4.958
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot					1.575		1.575		1.916		1.916
Saldo algemeen		28	28	-32		60	-5.972	6.032	0	923	-5.951	6.873
Verschil real. met begroting					Saldo projecten 60				Saldo projecten 923			
Vanuit balans & overige baten en lasten												
Baten onttrokken uit balans		1.356	1.356			601		601		72		72
Rente baten en overig		-1.293	-1.293			90		90		176		176
Totaal		63	63			691		691		248		248
• kosten	6.796	21.599	28.395		7.572	20.470		28.042	7.027	19.094		26.121
• baten	6.561	21.834	28.395		7.174	20.923		28.097	5.858	20.330		26.188
Saldo	-235	235		-0	-399	453		55	-1.169	1.236		67
Resultaat na bestemming reserveontrekking												
					-728%	828%			-1737%	1837%		

Toelichting tabel 1: Realisatie per programma

We hebben € 298.500 minder baten gerealiseerd dan begroot. Per programma zijn de verschillen tussen de begroting, de kosten en baten, als volgt te verklaren:

- **Vergunningen:** saldo programma € 0,77 miljoen negatief
De baten zijn € 0,21 miljoen hoger dan begroot. Er zijn meer diensten (ongeveer 1.300 uur) en meer producten (122 stuks) geleverd. Sinds de invoering van de Omgevingswet komen er minder concrete aanvragen voor vergunningen en minder meldingen binnen. Dit is een landelijke trend, waarbij de stikstofproblematiek een mogelijke oorzaak is. Er is meer vraag naar dienstverlening en advisering bij initiatieven. En er worden vaker maatwerk-

vergunningen verleend. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet bleef het aantal projecten met een omvangrijke planologische procedure tot nu toe beperkt tot de grotere, uitzonderlijke projecten. Daar staat een forse toename van het aantal uren begeleiden van BRIKS-trajecten tegenover. Veel van de projecten bevinden zich momenteel in intensieve voortrajecten. De complexiteit en omvang van de ontwikkelingen vragen structureel meer capaciteit. De kostenontwikkeling laat zien dat we na invoering van de Omgevingswet nog niet de genormeerde uren per product kunnen halen. Het resultaat is een negatief saldo op vergunningen.

- **Toezicht en handhaving:** saldo programma € 0,58 miljoen positief
De baten zijn € 0,46 miljoen hoger dan begroot. Er zijn meer

diensten (ongeveer 2.200 uur) en minder producten (185 stuks) geleverd. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet werden gemeenten zelf bevoegd gezag voor bodemsaneringen. Na ruim een jaar is te merken dat er via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog steeds minder 'meldingen voor graven' binnenkomen dan verwacht. In het DSO moeten initiatiefnemers hun milieu-belastende activiteit melden. De trend in de bouwvergunningen heeft gevolgen voor toezicht op de bouw, waardoor de realisatie lager is. Daar staat tegenover dat er meer controles op bestaande bouw uitgevoerd zijn, zoals controles op huisvesting arbeids-migranten, illegale situaties, incidenten (o.a. stadsbrand in Arnhem) en een toename van het aantal klachten.

- **Advies:** saldo programma € 0,17 miljoen negatief
De baten zijn € 0,24 miljoen lager dan begroot. Er zijn minder diensten geleverd (ongeveer 2.600 uur). De lagere uren voor Advies bouw zijn in de begroting verkeerd toegewezen uren van saneringsevaluaties. Dit was begroot onder bouw, maar het gaat hier om milieutaken. Er zijn, net als vorig jaar, behoorlijke overschrijdingen bij de Adviesrapporten Leefomgeving. De begrote uren worden jaarlijks te laag ingeschat, terwijl er meer aanvragen binnenkomen voor allerlei verschillende thema's. Bij de meetrapporten is er ook een toename. Dit komt onder andere door de vele klachten over warmtepompen waarbij we extra geluidsmetingen uitvoerden.
De personeelskosten vallen iets hoger uit.

- **Projecten:** saldo programma projecten € 0,60 miljoen positief
De baten zijn € 0,61 miljoen lager dan begroot. De kosten liggen lager doordat de inzet van uren op een aantal onderdelen achterblijft. In totaal wordt ongeveer 800 uur minder besteed dan begroot. De onderschrijding bij Programma Aandachtsbedrijven (PAB) wordt met name veroorzaakt door niet bestede materiële budgetten door minder nieuwe omgevingsscans. Bij de Drink-waterreserveringsgebieden en Wet Natuurbescherming (WNB) kwamen er afgelopen jaar minder meldingen binnen. De Erkende Maatregelenlijst (EML)-controles zijn aangevuld met aanvullende opdrachten voor Rheden en Zevenaar.
- **Stelseltaken:** hier worden alleen kosten op gerealiseerd. Inhoudelijk is dit toegelicht in katern 1.
- **Balans en saldo:**
De opbrengst die onttrokken is uit de balans zijn subsidieprojecten voor de fusie en de meetdienst. Saldo 2025 is vóór bestemming. In 2024 is het saldo weergegeven dat na bestemming is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Verlof.

Zie voor de exacte aantallen bijlage 2.

Tabel 2: Realisatie per productgroep

Kerntabel x € 1.000	Actualisatie 2025				Realisatie 2025				Realisatie 2024			
	Aantal producten	Gem. tarief	Omzet	%	Aantal producten	Gem. tarief	Omzet	% begroot	Aantal producten	Gem. tarief	Omzet	%
Omzet												
Producten	8.916	€ 819	7.302	26%	8.853	€ 843	7.462	102%	8.180	€ 783	6.406	24%
Diensten		€ 104	16.737	59%		€ 105	16.862	101%		€ 99	16.208	62%
Gezamenlijke diensten			2.365	8%			2.565	108%			2.310	9%
Doorbelaste materialen			635	2%			517	81%			931	4%
Balans			1.293	5%			601	46%			0	0%
Overige inkomsten			63	0%			90	142%			333	1%
Totaal baten			28.395	100%			28.097	99%			26.188	100%
Kengetallen en fte's		fte's	kosten			fte's	kosten			fte's	kosten	
• uitvoering		182	19.473	69%		189	19.656	101%		186	19.274	74%
• overhead		48	8.923	31%		41	8.386	94%		45	6.847	26%
Totaal lasten		229	28.396	100%		230	28.042	99%		232	26.121	
Saldo			0				55				67	
Gemid. kengetal p/prod.		7,9 uur				7,8 uur				7,9 uur		
Benodigde cap. (uren)		251.142 uur begroot				252.221 uur gerealiseerd	100%			262.474 uur gerealiseerd		

Toelichting tabel 2: Realisatie per productgroep

Verschillen tussen realisatie en actuele begroting:

- We hebben minder producten geleverd dan in de actuele begroting was aangenomen.
Deze lagere realisatie zit vooral in het programma toezicht en handhaving (zie bijlage 2).

8.4 OVERHEAD SPECIFICATIE

De totale overhead is uitgekomen op afgerond € 8,4 miljoen. In tabel 3 is de opbouw weergegeven. De totale overhead (exclusief voorziening) bedraagt 30% (begroot is 31%). Ten opzichte van 2024 zien we een stijging bij Huisvesting & Facilitair door hogere servicekosten en huur. De projecten hebben een stijging ten opzichte van 2024 door de fusiekosten en verhuizing van de meetdienst. De stijging van de onvoorziene en overige kosten ten opzichte van 2024 heeft te maken met facturen die betrekking hadden op 2024 (€ 58k), waaronder de afrekening van de servicekosten 2024. Andere minimale stijgingen ten opzichte van 2024 worden veroorzaakt door indexering. In 2025 vallen de stelsel- en advieskosten lager uit dan begroot.

Tabel 3: Specificatie overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Actuele begroting 2025			Realisatie 2025			Realisatie 2024		
	Overhead	Direct	Totaal	Overhead	Direct	Totaal	Overhead	Direct	Totaal
Personele overhead	5.200	18.445	23.645	5.385	18.739	24.124	4.887	17.853	22.740
Materiële overhead									
• Huisvesting & Facilitair	1.107		1.107	964		964	824		824
• ICT	839		839	811		811	806		806
• Stelselkosten	296	50	346	217	127	343	161	176	337
• Advieskosten	147	184	332	214	20	234	178	255	433
• Onvoorzien en overig	111	14	125	69	15	84	-9		-9
• Projecten	1.229	779	2.008	729	755	1.483		990	990
• Dotatie / Vrijval Balans	-7		-7	-2	0	-2			
Subtotaal mat. overhead	3.723	1.027	4.750	3.001	917	3.918	1.960	1.421	3.381
Totaal	8.923	19.473	28.396	8.386	19.656	28.042	6.847	19.274	26.121
• Saldo						55			67
% van de totale kosten	31%	69%		30%	70%		26%	74%	

8.5 FINANCIERING EN DEKKING

Tabel 4: Overzicht van dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	Actuele begroting 2025			Realisatie 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Exploitatie	27.039	28.396	-1.357	27.406	28.042	-636	26.012	26.121	-109
Overzicht van dekkingsmiddelen									
• Lokale heffingen									
• Algemene uitkeringen									
• Dividend									
• Saldo financieringsfunctie	1.356		1.356	691	0	691	176		176
• Reserves (voor resultaat bestemming)			0			55			67
Saldo	28.395	28.396		28.097	28.042		26.188	26.121	

Toelichting op Tabel 4: Overzicht dekkingsmiddelen

We kennen vier financieringsstromen die gerekend worden tot de exploitatie:

- baten van partners;
- baten uit provinciale programma's;
- baten van de omgevingsdiensten in Gelderland;
- baten van derden.

Het saldo financieringsmiddelen bestaat uit vrijval uit reserves en voorzieningen en rente. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Tabel 5: Overzicht financiering uit reserves

Mutaties reserves x € 1.000	Actuele begroting 2025			Realisatie 2025			Realisatie 2024		
	Toe v.	Ontt.	Saldo	Toe v.	Ontt.	Saldo	Toe v.	Ontt.	Saldo
Algemene reserve	67		712			644	144		644
BR provincietaken			80			79		13	79
BR bur. mil. metingen			29		36	44		42	80
BR Verlof				67	67	0			
• onverdeeld resultaat				122		122	67		67
Saldo	67		821	189	103	889	211	54	871

Toelichting op Tabel 5: Financieringen uit reserves

Het resultaat van 2024 is op basis van het besluit van het AB volledig toegevoegd aan de bestemmingsreserve Verlof. Eind 2025 stelden we vast dat er een dotatie aan de verlofforziening van € 220.000 noodzakelijk is. Deze dotatie is ten laste gebracht van de exploitatie. Na besluitvorming over de vrijval van de bestemmingsreserve verlof ontstaat een financieel resultaat van afgerond € 122.000.

9

STAAT VAN
BATEN EN LASTEN -
CATEGORIALE INDELING

9.1 BATEN

In de voorgaande hoofdstukken presenteerden we de baten op programma of taakveld en per productgroep. In tabel 7 geven we de verdeling over de klantgroepen weer.

Tabel 6: Staat van baten				
Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Actuele begroting 2025	Realisatie 2025 % tov bg		Realisatie 2024
Baten dienstverlening				
Provinciale programma's	5.821	5.767	99%	5.588
Partners werkprogramma	18.909	19.257	102%	17.683
Omgevingsdiensten	704	746	106%	730
Derden en overig	1.300	666	51%	534
Projectgelden en subsidie		454		454
Baten dienstverlening	26.733	26.889	101%	25.009
Doorbelaste materiële kosten	305	517	169%	931
Overige inkomsten		0		72
Rente baten	63	90	142%	176
Vrijval balans	1.293	601	46%	0
Totaal baten	28.395	28.097	99%	26.188

Toelichting op Tabel 6: Staat van baten

Ten opzichte van de begroting is de omzet 101%. Op detailniveau zijn er verschillen:

- Voor de provinciale programma's 'complexe handhaving en aandachtsbedrijven' zijn iets minder diensten verricht. Inhoudelijk is dit in katern 1 toegelicht.
- Bij partners is de omzet hoger dan begroot. De post derden en overig is lager dan begroot (ook samen met projectgelden en subsidie). Hierin zitten vooral projecten en aanvullende opdrachten (adviesrapporten leefomgeving) en detachering.
- Er was € 1,3 miljoen begroot voor derden en overig & projecten. Hierin waren stelposten opgenomen die met aanvullende opdrachten bij partners en provinciale programma's zijn verantwoord in de realisatie. In de projecten zitten de subsidies van SPUK Energie en SPUK ZZS.
- Doorbelaste materiële kosten: hogere realisatie doordat we veel kosten en materialen hebben om de aanvullende opdrachten, projecten en deels het werkpakket uit te kunnen voeren.
- De overige inkomsten gaan over rente in 2025. Deze zijn nu verwerkt onder rentebaten.

9.2 KOSTEN: TOTAALOVERZICHT

Tabel 7: Staat van lasten

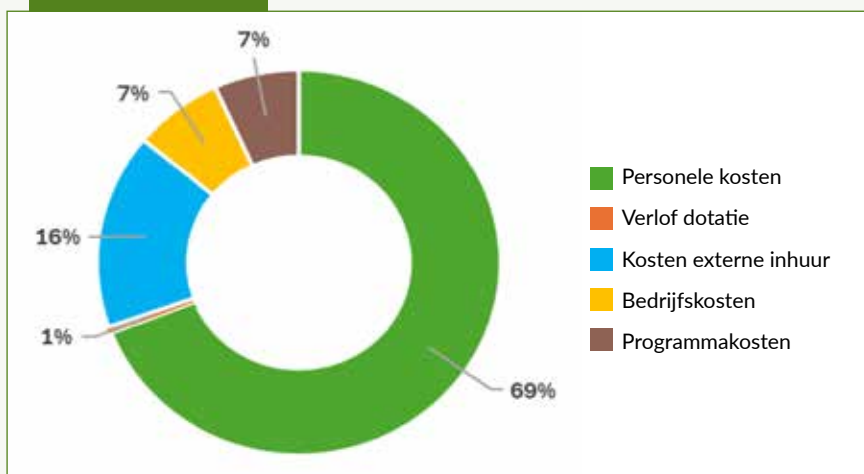
	Actuele begroting 2025	Realisatie 2025	% tov begroting	Realisatie 2024
Personele kosten				
• Loonkosten mdw. ODRA	18.229	18.579	102%	17.249
• Kosten externe inhuur	4.431	4.591	104%	4.541
Loonkosten intern & extern	22.660	23.171	102%	21.790
• Opleidingen	555	465	84%	380
• Alg. personeelskosten	415	502	121%	886
• Voormalig personeel/uitkeringen	15	-13	- 88%	-316
• Harmonisatie bijdrage	0	0		0
Personeelskosten	23.645	24.124	102%	22.740
Bedrijfskosten				
Huisvesting en mobiliteit	1.107	964	87%	824
ICT-kosten	839	811	97%	806
Advieskosten + acc. + comm.	346	244	70%	433
Bedrijfskosten	2.293	2.019	88%	2.063
Programmakosten				
Bovenregionale kosten	332	343	104%	337
Overige kosten/onvoorzien	125	72	58%	-9
Progr. kosten (kst. ODRA)				0
Progr. kst. (door te belasten)	2.008	1.483	74%	990
Programmakosten	2.465	1.899	77%	1.318
Totaal kosten	28.403	28.042	99%	26.121
Saldo voor mutaties fondsen	-7	55		67
Boekresultaat verkoop activa	-7			
Vrijval Bestemmingsreserve		-67		
Saldo na dotatie	0	122		67

Realisatie & begrotingsindicatoren

De begroting 2025 is opgebouwd vanuit een aantal uitgangspunten en kengetallen. Hieronder geven we deze weer voor de begroting en realisatie in 2025.

- De personeelskosten en kosten inhuur zijn samen 86% van de kosten.
- De kosten voor Huisvesting en ICT zijn in totaal 8%, de bedrijfs- en overige kosten 4,5%.
- De loon- en personeelskosten, huisvesting en ICT zijn de vaste kosten van ODRA. In totaal is dit 76% van de kosten. Deze zijn weinig beïnvloedbaar.

Kostenverdeling 2025

Tabel 8: Formatie bezetting/loonkosten en personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	Actuele begroting 2025				Realisatie 2025				Realisatie 2024			
	Intern	Extern	Totaal		Intern	Extern	Totaal		Intern	Extern	Totaal	
Formatie bezetting												
• lijn afdelingen	158,0	23,7	181,8	80%	165,6	23,5	189,1	82%	158,7	27,6	186,3	80%
• bedrijfsv./staff/man.	40,2	5,6	45,8	20%	35,2	5,6	40,9	18%	38,2	7,2	45,4	20%
Reguliere capaciteit	198,2	29,3	227,6		200,8	29,2	230,0		197,0	34,7	231,7	
Verhouding in fte's	87%	13%			87%	13%			85%	15%		
Loonkosten												
• loonkosten (intern)	18.229		18.229	80%	18.579		18.579	80%	17.249		17.249	79%
• inhuur capaciteit		3.544	3.544	16%		3.577	3.577	15%		3.425	3.425	16%
• inhuur ondersteuning		886	886	4%		1.014	1.014	4%		1.116	1.116	5%
Kosten capaciteit	18.229	4.431	22.660		18.579	4.591	23.171		17.249	4.541	21.790	
verhouding	80%	20%			80%	20%			79%	21%		
Gemiddelde kosten/fte (in €)	91.810	151.613	99.517		92.528	157.374	100.755		87.566	130.701	94.033	
-per uur	65,58	108,30	71,08		66,09	112,41	71,97		62,55	81,69	94,03	

Toelichting tabel 8: Loonkosten externen en personele kengetallen**Loonkosten:**

- De formatie is begroot op 227,6 fte. De begroting voor de loonsom is gebaseerd op de functieschaal en de gemiddelde periodiek van de werknemers in die schaal. Er was € 18,2 miljoen begroot.
- De gemiddelde loonsom is begroot op € 91.810 per fte. De realisatie kwam € 718 per fte hoger uit.

Externe inhuur

- De externe inhuur in fte komt volgens begroting uit op 13%.
- De kosten voor inhuur per fte liggen hoger dan begroot. Dat komt door de gestegen tarieven. De totale kosten liggen € 0,16 miljoen hoger dan begroot.
- De kosten van interne capaciteit en externe capaciteit liggen iets boven de begroting.

Overhead en productiviteit

- Personele overhead was begroot op 22% en is uitgekomen op 22,5%. De extra inzet van ongeveer 2 fte is ingezet voor detachering bij ODNL.
- De totale overhead inclusief materiële overhead (zie tabel 3) is begroot op 31,4% van de omzet. We zijn uitgekomen op 30,0%. Voor de lange termijn is ons doel om de overheadkosten naar 25% te brengen. De overhead ligt hoger door de projectkosten voor de fusie en de verhuizing van de meetdienst.
- Productiviteit: deze is begroot op 1358 uur per fte. In 2025 is de productiviteit ongeveer volgens de norm gerealiseerd. Het ziekteverzuim was lager in 2025. Zie voor de inhoudelijke toelichting het onderdeel 'Bedrijfsvoering' in katern 1.

Opleidingen en overige personeelskosten: totale kosten € 746.000

- Overige personeelskosten is genormeerd op 4,4% loonsom. Het merendeel van de kosten gaat om reiskosten, zowel woonwerk als zakelijk. Een andere grote (en toenemende post) zijn de vergoedingen voor de zogenaamde 'buitendagvenster'-uren, waarbij toezichthouders 's avonds, 's nachts, en in de weekenden diensten verrichten. De overige personeelsgerelateerde kosten zijn voor werving en selectie, arbo, verzuimbegeleiding en werkkleding.
- Onder de werkkostenregeling (WKR) zijn vergoedingen en kosten opgenomen voor collectieve personeelsuitjes en bijeenkomsten, lunches enz. Volgens de CAO wordt jaarlijks een vergoeding uitgekeerd voor ziektekosten. De vrije WKR-ruimte voor ODRA is berekend op € 0,165 miljoen. De besteding van € 0,152 miljoen blijft daar onder.
- Opleidingen zijn genormeerd op 3% van de loonsom. De realisatie is 2,5%.

Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers: totale kosten € 60.000

- Er vond een onttrekking plaats aan de personeelsvoorziening voor een voormalige medewerker waarvoor wij kosten betalen.
- Onder de post uitkeringen vallen de UWV-vergoedingen voor medewerkers met zwangerschapsverlof.
- Harmonisatiebijdragen zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgenomen van de partners.

9.4 WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 op fulltime basis. Naast de in tabel 10 vermelde top-functionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienst-betrekking die in een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvingen. Ruben Vlaander is in oktober 2019 aan-gesteld als directeur. Het inkomen en de vergoedingen in 2025 zijn samen onder de norm van de WNT gebleven.

Het Algemeen en Dagelijks Bestuur bestaat uit wethouders en gedeputeerde namens onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten van de bestuursleden worden door de bijbehorende partner vergoed. In 2025 is de vertegenwoordiger van Rozendaal afgetreden. Deze is in eerste instantie tijdelijk vervangen en inmiddels definitief. De bestuurder van Arnhem trad af en is vervolgens definitief vervangen.

Tabel 9 en 10: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling.			
Jaar	2025		
Bedragen x €1		Dhr. R. Vlaander	
Functie gegevens		Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2025		01-01-2025 t/m 31-12-2025	
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)		1,0	
Gewezen topfunctionaris		Nee	
Dienstbetrekking		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	152.101
Beloningen betaalbaar op termijn		€	23.455
Subtotaal		€	175.556
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€	246.000
Totale bezoldiging 2025			175.556
Het bedrag en de reden:			
overschrijding wel/niet is toegestaan		€ 0	
Toelichting op onverschuldigde betaling		n.v.t.	
Gegevens 2024			
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01-01-2024 t/m 31-12-2024	
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)		1,0	
Dienstbetrekking		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	140.886
Beloningen betaalbaar op termijn		€	22.935
Subtotaal		€	163.820
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			233.000

Naam topfunctionaris (met bezoldiging <€ 2.100 per jaar)	Functie	Partner	Periode
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)	Renkum	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. M. van de Wel	Bestuurslid (DB & AB)	Arnhem	01-01-2025 t/m 14-01-2025
Mw. E. van Esch	Bestuurslid (DB & AB)	Arnhem	13-02-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. J. Schrijner	Bestuurslid (AB)	Duiven	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. M.J.A. van den Bos	Bestuurslid (AB)	Lingewaard	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. D. Vreugdenhill	Bestuurslid (DB & AB)	Prov. Gelderland	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Mw. B. van Veldhuizen - van Oor	Bestuurslid (AB)	Doesburg	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. R. van den Dam	Bestuurslid (DB & AB)	Overbetuwe	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. P.L.P.S. Hofman	Bestuurslid (AB)	Rheden	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. S. Warmerdam	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	01-01-2025 t/m 11-02-2025
Dhr. A. Blokland	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	11-02-2025 t/m 03-10-2025
Dhr. G.J. Willemse	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	27-10-2025 t/m 31-12-2025
Mw. L. Kaper	Bestuurslid (DB & AB)	Westervoort	01-01-2025 t/m 31-12-2025
Dhr. B.M. Kagei	Bestuurslid (AB)	Zevenaar	01-01-2025 t/m 31-12-2025

9.5 KOSTEN HUISVESTING EN FACILITAIR, MOBILITEIT EN ICT: TOTALE KOSTEN € 1.775.000

Tabel 11: Huisvesting en facilitair			
Huisvesting & Facilitair x €1.000	Actuele bg. 2025	Real. 2025	Real. 2024
Huur Airborn Tower	333	249	240
Service kosten Airborn Tower	58	174	109
Afschrijvingen inrichting en meubilair	227	87	88
Facilitaire kosten Airborne Tower	364	336	251
Overige huurkosten (extern)	16	13	13
Parkeren/fietsen/wagenpark	109	107	122
Totaal	1.107	964	824
Kengetallen			
• huurkosten en afschrijvingen per fte	2.459	1.460	1.416
• facilitaire kosten per fte	1.926	2.270	1.611
• huurkosten per m²	165	123	119
• aantal fte's (incl. extern)	228	230	232
• aantal m²	2.023	2.023	2.023
HV en fac. per werkplek	8.247	7.089	5.389

Toelichting tabel 11: Huisvesting en facilitair

- We hebben 121 werkplekken (0,6 flexfactor) met gelijkblijvend gehuurde oppervlakte (2.023 m²). De vier etages die we huren (met een 20-jarig huurcontract) zijn volledig duurzaam ingericht met automatische LED, warmteregeling en refurbished meubilair. De huur- en servicekosten komen hoger uit dan begroot, vooral vanwege hogere afrekeningen servicelasten (energiekosten). De facilitaire kosten komen iets lager uit dan begroot.
- De huisvestings-, facilitaire- en mobiliteitskosten bleven als geheel binnen de begroting. Bij mobiliteit zijn we bezig met het verduurzamen van de mobiliteit door het wagenpark te elektrificeren en door het beschikbaar stellen van leasefietsen.

ICT-kosten

Tabel 12: ICT kengetallen

ICT x €1.000	Actuele bg. 2025	Real. 2025	Real. 2024
Licenties (ODRA)	575	568	539
Software afschrijving	35	21	35
Netwerk (wifi/cloud)*	115	111	114
Werkplekkosten ict/afschrijvingen	114	112	118
Totaal ICT	839	811	806
Kengetallen			
• ICT kosten per fte	3.689	3.525	3.480
• ICT kosten per werkplek	6.938	6.700	6.664

Toelichting op Tabel 12: ICT

Bij ICT wordt volledig 'mobiel en plaatsonafhankelijk' gewerkt. Dat wil zeggen geheel via wifi, alles in de Cloud en met Office 365/Teams als tool. De totale kosten zijn lager dan begroot.

Adviseurs en onderzoek: kosten € 244.000 (zie tabel 7)

Naast de inhuur van capaciteit voor het primaire proces maken we gebruik van adviseurs voor specialistische taken en onderzoeken. In 2025 waren de grote posten:

- Afronding implementatie nieuw bedrijfsvoeringssysteem (€ 45.000)
- Ontwikkelkosten Openwave (€ 50.000).

9.6 SPECIFICATIE PROGRAMMA'S EN PROJECTKOSTEN: TOTAAL € 1.889.000 (ZIE TABEL 7)

Tabel 13: Bovenregionale kosten (stelselkosten)

Stelseltaken x €1.000	Actuele bg. 2025	Real. 2025
I-Go	25	51
HappyNizR		2
Kennis & portaal	95	97
Ketenhandhaving	125	125
Kwaliteit en coördinatie	12	4
Personeel en organisatie	15	12
BSBm	10	2
Complexe vergunningen gemeentelijk		0
Contributie OD-NL	50	52
Overig	0	0
Totaal (kosten OD's)	332	343

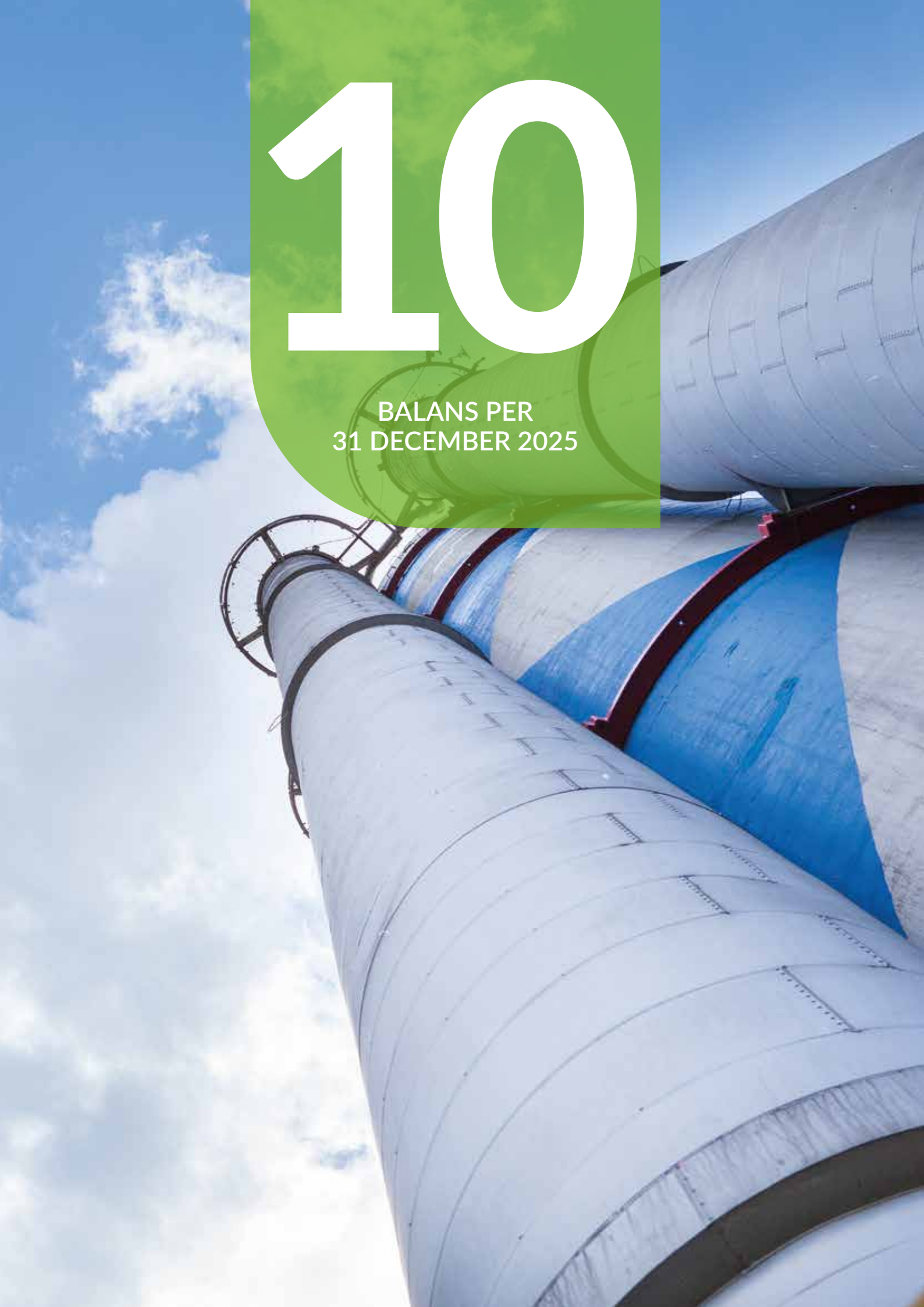
Toelichting op Tabel 13: Stelseltaken

In tabel 13 zijn de kosten opgenomen van taken die gezamenlijk in het Gelders stelsel worden gedaan. In totaal is er bijna € 11.000 meer uitgegeven dan begroot, vanwege een nagekomen post voor het onderwerp Gelders Ondergrond Overleg (GOO).

10

BALANS PER
31 DECEMBER 2025

Onze jaarrekening 2025 is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem. Deze verordening is eind 2023 vernieuwd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

10.1: GRONDSLAGEN BALANS

Vaste activa

- Immateriële vaste activa zijn bij ODRA niet aanwezig.
- Materiële vaste activa: de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs en verminderd met de ontvangen bijdragen die hierop betrekking hebben. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de materiële activa.
- Financiële vaste activa zijn bij ODRA niet aanwezig.

Vlottende activa

- Voorraden zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met rentelooptijd korter dan een jaar: hieronder vallen het onderhanden werk en middelen die zijn ondergebracht in de Rijksschatkist. Onderhanden werk is, na verrekening met de stand van vorig jaar, gefactureerd aan de klanten en komt niet voor op de balans van 2025.
- Vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op betalingen van kosten die ten laste komen van volgende begrotingsjaren. Deze zijn nominaal gewaardeerd. Circa € 54.000 betreft overige Nederlandse overheidslichamen. Het restant betreft overige private partijen.
- Liquide middelen - de BNG rekening - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De rekening 'Rijksschatkist' is opgenomen onder de 'uitzettingen korter dan een jaar'.

Vaste passiva

- Eigen vermogen. Dit betreft de algemene reserve, de bestemmings-reserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat).

Voorzieningen

ODRA kent vier voorzieningen:

- Harmonisatievoorziening: deze is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de gemeenten en provincie zijn overgenomen.
- Voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers: hier worden alle toekomstige kosten opgenomen van medewerkers waar nog uitkeringen of vergoedingen voor betaald moeten worden.
- Voorzieningen voor bovenwettelijk verlof. Vanuit de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat het deel dat wordt gespaard door medewerkers moet worden opgenomen in de voorziening.

Vlottende Passiva

- Passiva met rentelooptijd korter dan een jaar, zoals de vooruit ontvangen betalingen. Deze hebben betrekking op programma's en projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Ze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de

gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva, zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

- Langlopende lening, afgesloten met de BNG, voor de dekking van de investering in de huisvesting in 2022. Rente en aflossing staan vast voor 15 jaar.

10.2: BALANS

Tabel 14: Balans

Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vaste activa		
• Materiële vaste activa	749	980
• Financiële vaste activa		
Vlottende activa		
• Liquide middelen	114	139
• Uitzettingen met rente- typische looptijd <1 jaar	6.052	6.101
• Vooruitbetaalde bedragen	326	205
Totale activa	7.241	7.425

Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Eigen vermogen		
• Algemene reserve	644	644
• Bestemmingsreserves	190	159
• Onverdeeld gerealiseerd resultaat	55	67
Voorzieningen	1.019	905
Schulden >1 jaar	458	500
Totaal vaste passiva	2.367	2.275
Vlottende passiva		
• Netto vlottende schulden	710	821
• Vooruitontvangen bedragen	517	900
• Overige schulden	3.647	3.429
Totaal vlottende passiva	4.874	5.150
Totale passiva	7.241	7.425

10.3: ACTIVA

Tabel 15: Materiële vaste activa

(lm)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2025	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen Derden	Boekwaarde 31-12-2024
Investerings in openbare ruimte met economisch nut						
Apparatuur en vervoermiddelen kantoor	2	0		3		5
Voertuigen meetdienst	0		-5	0		5
Apparatuur meetdienst	57	11		36		82
Inrichting kantoor	367			33		400
Meubilair	219	1		54		272
ICT-apparatuur	104	18		109		195
Immateriële activa (software)	0			21		21
	749	30	-5	256		980

Toelichting tabel 15: Materiële vaste activa

De materiële activa zijn in 2025 als volgt gemuteerd:

- Apparatuur ten behoeve van bedrijfsvoering en kantoor: investeringen worden in 5 jaar afgeschreven.
- Voertuigen meetdienst: de bussen worden in 10 jaar afgeschreven. In februari 2025 is de bus verkocht. Het beleid is om over te gaan op elektrische voertuigen en lease.
- Apparatuur voor meetdienst: afschrijving is 5 tot 10 jaar afhankelijk van het type apparatuur.
- Huisvesting infrastructuur kantoor. De kosten van de verbouwing en inrichting uit 2022 worden in 15 jaar afgeschreven in overeenstemming met de lening die hiervoor is afgesloten.
- Meubilair: afschrijving in 10 jaar.
- ICT-apparatuur, laptops en audiovisuele schermen worden in 4 jaar afgeschreven, telefoons in 2 jaar. De investering gaat om mobiele apparatuur voor uitbreiding van de bezetting.
- Software investeringen: de investeringen in SAP en OpenWave worden in 5 jaar afgeschreven.

Tabel 16: Uitzettingen korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < jaar x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
looptijd <1 jaar	4.013	3.815
Vorderingen op openbare lichamen	2.009	2.210
Overige vorderingen (incl. BTW)	30	76
Totaal uitzettingen	6.052	6.101

Toelichting tabel 16: Uitzettingen korter dan 1 jaar

In tabel 16 maken we onderscheid tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen zijn de middelen die zijn ondergebracht in de Rijksschatkist. Er is een saldo van € 4,01 miljoen beschikbaar op 31 december 2025. De overige vorderingen zijn vooruitbetaalde bedragen aan leveranciers, met name licentiekosten waar vooruitbetaling in de leveringsvoorwaarden is opgenomen.

Tabel 17: Liquide middelen

Liquide middelen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
BNG Betaalrekening	114	139
Liquide middelen	114	139

Toelichting tabel 17: Liquide middelen

We maken gebruik van twee bankrekeningen: BNG en een rekeningcourant bij het Rijk (schatkistbankieren SKB). Voor de liquiditeitspositie nemen we alleen de BNG-rekening mee. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'. Het systeem van bevoorschotting, dat we hebben afgesproken met de partners, zorgt ervoor dat er voldoende werkkapitaal aanwezig is en renteopbrengsten worden gerealiseerd. In het geval van grote uitgaven (bijvoorbeeld bij btw en premiebetalingen) kunnen we gebruik maken van een lopend krediet bij BNG van € 1,0 miljoen (rood staan).

Tabel 18: Benutting drempelbedrag

Berekening		2025			
		1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(1)	Afgesproken Drempelbedrag*	1.750	1.750	1.750	1.750
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	630	465	770	936
(1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.120	1.285	980	814
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal 2025	28.395			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	28.395			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat				
(4d)	Drempelbedrag ODRA (richtlijn)	1.750.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	56.738	42.304	70.866	86.087
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
	a) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	630	465	770	936

$4d = (4b) * 0,02 + (4c) * 0,002$ met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln.
 En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dan de € 500 miljoen te boven gaat.

Toelichting tabel 18: Drempelbedrag kasgeld

Standaard is een drempelbedrag van € 1,0 miljoen van toepassing.
 We hebben een specifieke afspraak (d.d. 25-9-2013) met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet € 1,75 miljoen is om problemen met de liquiditeit bij grote betalingen, zoals salarissen in mei en december, te voorkomen.

10.4 PASSIVA

Reserves

Het resultaat van 2024 (€ 67.300) is toegevoegd aan de bestemmingsreserve (BR) Verlof.

In 2025 zijn de bestemmingsreserves als volgt gemuteerd:

- BR Bureau milieumetingen: hieruit worden de afschrijfkosten van de apparatuur en voertuigen van de meetdienst bekostigd.
- BR Verlof: de reserve is gevormd bij de bestemming resultaat van 2024 er kan worden besloten om deze te laten vrijvallen ter dekking van dotatie voorziening verlof uit 2025. Dan ontstaat een financieel resultaat van € 122.000.

Tabel 19: Reserves

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2025	Resultaat bestemming	Toevoe- gingen	Rente- toerekening	Onttrek- kingen
Algemene reserve	644				
BR Provincietaken	79				
BR Bureau milieumetingen	44				-36
BR Verlof			67		-67
Resultaat 2024		-67			
Onverdeeld resultaat 2025	122		122		
Reserves	889	-67	189		-104

Batig saldo

Wij stellen voor het batig saldo van afgerond € 55.000 samen met de vrijval van de reserve verlof in totaal € 122.000 te reserveren in een bestemmingsreserve ongedekte kosten fusie ODRA en ODRN. Zo kunnen we in 2026 de kosten van de fusie, die niet kunnen worden gedekt uit de verkregen subsidies of de lopende begroting, dekken

Toelichting op Tabel 20: Voorzieningen

Tabel 20: Voorzieningen en langlopende schuld

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2025	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2024
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	266		49	315
Verlof sparen/bovenmatig verlof	720	220		500
Personele kosten	33		57	90
Voorzieningen	1.019	220	105	905
Langlopende schuld BNG	458		42	500

De voorzieningen voor toekomstige verplichtingen zijn in 2025 met € 114.000 toegenomen:

- Voorziening 'harmonisatietoelagen' is bij de oprichting van ODRA ingesteld om garantie toelagen die overgekomen medewerkers ontvangen tot hun uitdiensttreding te dekken. Er is een onttrekking geweest. Er is nog € 266.000 nodig tot 2041.
- Voorziening 'personele kosten': zie toelichting bij de exploitatie. De toekomstige kosten van voormalige medewerkers zijn opgenomen.
- Voorziening 'bovenmatig verlof': bij ODRA wordt het spaardeel niet apart geregistreerd. Voor de voorziening wordt op basis van een aantal voorwaarden een deel van de niet opgenomen bovenwettelijke uren voorzien. Als tarief hanteren we het in de begroting opgenomen uurloon. In 2025 heeft een dotatie plaatsgevonden om de toekomstige verplichtingen te kunnen dekken. Deze dotatie is het saldo van aanwendungen en hoger saldo bovenmatig verlof.

Langlopende schulden

- Bij BNG is een lening afgesloten voor de financiering van de infrastructuur in het kantoor. Ingangsdatum was 1 juli 2022, de looptijd 15 jaar lineair. In 2025 is er € 41.700 afgelost. De rentelast over 2025 bedroeg € 11.459,-
- Het aandeel voor 2026 is opgenomen bij de kortlopende schulden.

Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Tabel 21: Vooruitontvangen betalingen

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 31-12-2025	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2024
Het Rijk:				
SPUK subsidie energie	27	179	442	291
SPUK subsidie IBP	16			16
Fusie	133	400	267	
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Warme overdracht bodem	43		38	81
Grip op Grond	0		36	36
Stortlocaties	0		6	6
Mobiele meetstations	0		37	37
Subsidies bodemtaken	0		25	25
Meetdienst ODRA	173		235	408
Fusie	125	392	267	
Vooruitontvangen betalingen	517	971	1.354	900

Toelichting op Tabel 21: Vooruit ontvangen bedragen

Eind 2022 kwamen voorschotbedragen op de toegekende subsidies binnen voor SPUK-projecten die begin 2023 zijn gestart en nog niet zijn afgerekend. Begin 2025 kwamen voorschotten voor SPUK Energie 2025 binnen. In het kader van de naderende fusie tussen ODRN en ODRA zijn in 2025 verschillende subsidies van het Rijk en de provincie ontvangen ter dekking van de fusiekosten. Deze subsidies lopen door naar 2026. De besteding/aanwending is verantwoord bij de baten van derden (projecten).

In bovenstaande kolom is de aanwending van de fusie subsidies voorlopig evenredig verdeeld over het rijk en overige Nederlandse overheidslichamen. Bij de eindverantwoording in 2026 wordt de aanwending definitief vastgesteld.

Daarnaast zijn er nog drie projecten waarvoor al middelen zijn binnengekomen (via voorschotfacturering) en die in 2025 zijn besteed:

- Subsidies voor bodemtaken. Het restant budget 2024 wordt in 2025 aangewend als projectbudget voor Warme overdracht bodemtaken.
- Voor de Warme overdracht bodem (incl. stortlocaties) zijn middelen door de provincie beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Uit deze subsidie worden ook de kosten van ODRA bekostigd. Voor 2025 zijn de bestedingen volgens plan uitgevoerd.
- Ten behoeve van het project 'Mobiele Meetstations' (MMS) is in 2024 een voorschot ontvangen voor de eerste investeringen en aanloopkosten. Het restant is in 2025 besteed in het lopende project.
- In 2024 is een businesscase 2024-2027 Meetdienst ODRA opgesteld. Deze omvat onder andere een herhuisvesting van de meetdienst. Hiervoor ontvingen we in 2024 een voorschot op de toegekende subsidie. In 2025 verhuisde de meetdienst ook daadwerkelijk naar een nieuwe locatie. De benodigde investeringen en bijbehorende kosten zijn ten laste gebracht van dit voorschot.
- In 2025 is besloten dat ODRN en ODRA met ingang van 1 januari 2026 gaan fuseren. Hiervoor zijn in de loop van 2025 een aantal subsidies ontvangen waarmee we de fusiekosten kunnen dekken.

De verantwoording van de SPUK-subsidies loopt via de Sisa-richtlijnen en maken onderdeel uit van de jaarrekening. Inhoudelijk zijn de projecten in katern 1 toegelicht.

Tabel 22: SPUK verantwoordingstabellen

RUBRIEK 22 OF 23 - Verantwoordingsniveau		Beschikkingen					
Beschikking-nummer	Indicator	Indicator 01	Indicator 02	Indicator 03	Indicator 04	Indicator 05	
SPUK-energie	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen	Voldaan aan artikel 6, tweede lid van de regeling (ja/nee)	Voldaan aan artikel 6, zesde lid van de regeling (ja/nee)	Eind-verantwoording (ja/nee)
KGK K21	Eenmalig specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	€ 1.386.968	€ 442.193	€ 1.359.716	Ja	Ja	Nee

- SPUK-THE (energie): Toezicht en handhaving op energiebesparingsplicht. De ontvangen middelen zijn de voorschotten van 2023, 2024 en 2025. Het project loopt door tot en met 2026. Er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van € 1.565.897. In 2025 is ruim € 442.193 besteed.

Tabel 23: Schulden korter dan 1 jaar

Schulden < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2025	Stand 31-12-2024
Te betalen lonen, loonbelasting	1.191	1.131
Premies IP/OP/NP/FPU	482	233
Crediteuren openbare lichamen	144	115
Crediteuren	673	827
Crediteuren privaat	4	1
Te betalen BTW	1.131	1.053
Te betalen netto lonen	7	57
Divers	14	11
Overige schulden	3.647	3.429

Tabel 24: Netto vlottende schulden

Vlottende schulden (nog te betalen) x € 1.000	Stand 31-12-2025	Stand 31-12-2024
Facturen openbare lichamen	94	68
Facturen leveranciers	430	325
Afrekeningen met klanten	139	381
Rente en aflossing lening	47	48
Netto vlottende schulden	710	821

Toelichting op Tabel 23 en 24: Schulden en overlopende passiva

Onze schuldenpositie is aan het einde van het boekjaar altijd relatief groot. Leveranciersfacturen en afdracht belastingen en premies worden toegerekend aan het boekjaar, maar betaald in de eerste maand van het nieuwe jaar.

- Voor de btw-afdracht geldt dat het opgenomen bedrag in de tabel de verschuldigde belasting is over het vierde kwartaal 2025, gesaldeerd met de voorbelasting.
- Onder de post 'crediteuren privaat' zijn verschuldigde bedragen aan de personeelsvereniging en nog te betalen vergoedingen aan private personen opgenomen.
- De afrekeningen met de klanten zijn een aantal (nog op te stellen) creditnota's.

Tabel 25: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Overzicht niet uit de balans blijvende verplichtingen en langdurige contracten x € 1.000	Looptijd in maanden vanaf 01-01-2026	Looptijd eindigt	Contractw. 2026	Contractwaarde x € 1.000 tot einde looptijd
Leasecontracten vervoersmiddelen				
• Wassink	44	30-8-2029	7	26
• Wassink	24	28-1-2027	9	18
• BK Mobility	2	18-1-2026	9	1
• DutchLease	36	11-11-2028	1	29
• Zoervers	variabel	variabel	58	50
ICT licenties en beheer				
• AFAS	48	31-12-2028	51	202
• Bechtle	17	30-5-2027	153	217
• REM	24	31-12-2026	77	153
• Wilroff Rijtsema	6		8	6
• xxlInc	18		11	17
Huisvesting en facilitair				
• Eusebius BS	193		398	6.408
• Van Oldenbarneveldstraat	116	30-4-2035	56	813
• Ten Brinke	18		19	28
Primaire proces				
• Geonovation	17		21	30
			878	7.998

10.5 NIET UIT DE BALANS BLIJVENDE VERPLICHTINGEN

Toelichting op Tabel 25: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In de tabel zijn alle verplichtingen opgenomen waarvoor in 2025 of eerdere jaren meerjarige contracten zijn afgesloten. Een deel van de contracten wordt in 2025 opnieuw meerjarig afgesloten en een aantal lopen via een Europese Aanbesteding. In de tabel zijn de contracten die in 2025 zijn afgesloten, maar een looptijd hebben van minder dan een jaar, niet opgenomen. Net als de afspraken met leveranciers met een korte (< 1 jaar) opzegtermijn. Deze kosten worden uit de begroting 2025 gedekt en vormen geen risico op frictie of afkoop bij tussentijdse verandering van de organisatie.

Diverse verplichtingen

- Opgebouwd IKB is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn. Wij rekenen de opgebouwde IKB aan het eind van het jaar af.
- Reguliere verlofsaldi hoeven volgens de BBV niet gekapitaliseerd te worden. Er wordt uitgegaan van gelijke opnamen in de jaren. De (nieuwe) verplichting om bovenwettelijk verlof wel als voorziening op te nemen is verwerkt in de balans tot € 720.000.
- Alle medewerkers in vaste dienst hebben een trekkingsrecht van maximaal € 1.000 voor vijf jaar ter besteding aan een arbo-geschikte thuiswerkplek. De feitelijk afgeroepen vergoeding is in de exploitatie opgenomen bij de algemene personeelskosten. De reservering staat (gesaldeerd) op de balans en bedraagt € 16.800.
- Afspraken rond het generatiepact zijn niet gewaardeerd in de jaarrekening.

Gebeurtenissen met gevolgen voor 2026 en later

- Er zijn toezeggingen vanuit het ministerie van I en W en het RVO dat in de verantwoording de tarieven kunnen worden gebruikt die standaard zijn voor de betreffende OD's. In de verantwoording van de SPUK-middelen zijn wij uitgegaan van de tarieven in de initiële begroting en de daarop gebaseerde beschikking. Als de tarieven van de bijgestelde begroting worden gehanteerd, leidt dat tot een hogere omzet in de betreffende jaren.
- De fusie die we in 2025 hebben voorbereid heeft gevolgen in 2026 en verder.
- Verder zijn er geen andere relevante gebeurtenissen na de balansdatum.

11

WEERSTANDSVERMOGEN
EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur aan de hand van een dashboard periodiek op de hoogte van de stand van zaken in onze bedrijfsvoering. We staan dan stil bij de operationele risico's, financiën en ons weerstandsvermogen. De financiële positie eind 2025 geeft geen directe aanleiding om in 2026 maatregelen voor te stellen aan ons bestuur.

11.1 FINANCIËLE POSITIE, WEERSTANDSVERMOGEN

In de tabellen wordt de financiële positie verder geduid:

- **Weerstandsvermogen:** het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve staat op € 644.000. Dit is voor verwerking van het batig saldo 2025. Volgens de nieuwe GR die op 1 juli 2024 van kracht werd, nemen we voor de omvang van de algemene reserve de weerstandsratio als uitgangspunt. De norm vanuit het InterBestuurlijk Programma (IBP) is 0,8. Met de toevoeging van het resultaat van 2024 aan de bestemmingsreserve Verlof komt de weerstandsratio op 0,64. Als het batig saldo van 2025 wordt toegevoegd aan de algemene reserve komt de ratio op 0,70. Het Algemeen Bestuur moet bij de vaststelling van de jaarrekening nog beslissen over de bestemming van het resultaat en de vrijval van de bestemmingsreserve verlof.

Tabel 26: Weerstandsvermogen en weerstandsratio			
Weerstandsvermogen x €1.000	Stand 2025	Na resultaat bestemming	% omzet
Algemene Reserve	644		2,29%
• Resultaat boekjaar			
• Te bestemmen door bestuur	55		0,20%
Bestemmingsreserves			
• BR provincietaken	79		
• BR Bureau milieumetingen	44		
• BR Verlof	67		
Totaal bestemming reserves	190		0,68%
Totaal	889		
Totale baten (omzet)	28.097		
- Percentage weerstandsvermogen t.o.v. netto omzet	3,2%		
Weerstandsratio	2025	Toev. batig saldo	
Totaal risico's x € 1.000	1.000		
Post onvoorzien in de begroting	0		
Algemene reserves	644	55	
	64%	70%	

11.2: RISICOBEOORDELING

In deze paragraaf geven we een beeld van de risico's die waren geïdentificeerd in de begroting 2025 en welke zich hebben voorgedaan. We hebben (als ze zich tegelijkertijd voordoen) de inschatting gemaakt van ongeveer € 1,0 miljoen aan risico's voor de bedrijfsvoering. We hebben de risico's verdeeld in vijf categorieën:

1. Exploitatiesaldo

Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door het niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Nieuw in deze categorie is ook de structurele krappe arbeidsmarkt, waardoor niet aan verplichtingen naar klanten kan worden voldaan en er omzetmarge wordt misgelopen.

Ontwikkeling in 2025

We zien dat in 2025 de exploitatie zich ontwikkelde zoals in voor-

gaande jaren. In de eerste maanden bleef de omzet wat achter, om vervolgens aan het eind van het jaar ongeveer volgens verwachting uit te komen. De bezetting van personeel was in 2025 beter dan in 2024. We zien de inzet van externen verminderen. Bij bedrijfsvoering blijft het vullen van vacatures lastig. We zien daar, ook als gevolg van ziekte, nog een vrij hoge inzet van externen.

2. Taakuitvoering

We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk en niet helder vastgelegd zijn. Het gaat hier vooral om een bestuurlijk- en imago probleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer € 2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico. In 2025 zijn er geen substantiële claims binnengekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

3. Frictiekosten

Ondanks de groei van afgelopen jaren, de krappe arbeidsmarkt en organisatorische turbulentie, ontstond in 2025 weinig frictie met financiële consequenties. Er zijn geen partners die taken weer terug in eigen beheer hebben genomen. De frictie van personeel dat niet meer past binnen ODRA is beperkt gebleven.

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Compliance aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen is een algemeen risico. Met name voor de rechtmatigheidsverklaring. We zijn vanaf boekjaar 2023 verplicht om een eigen 'in control-statement' af te geven, waaruit deze rechtmatigheid blijkt. Deze is in de jaarrekening opgenomen. In 2025 is geconstateerd dat hieruit geen financiële risico's voortkomen die effect hebben gehad op de exploitatie of begroting 2025.

5. Liquiditeit

Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij het uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren te laat betalen. We hebben aan het eind van elk kwartaal een saldo van minimaal twee miljoen euro nodig. We dekken een groot deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners en zijn daarbij afhankelijk van hun betalingsdiscipline. Die was in 2025 goed.

11.3 FINANCIËLE KENGETALLEN

Tabel 27: Financiële kengetallen		
Kengetallen	Stand 31-12-2025	Stand 31-12-2024
Netto schuldquote	- 4,1%	-3,0%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	- 5,8%	-4,9%
Solvabiliteitsrisico	8,9%	8,7%
Structurele exploitatieruimte	pm	pm
Liquiditeit	133,2%	125,2%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Toelichting op Tabel 27: Financiële kengetallen

Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van onze begroting.

- De netto schuld quotes geven inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de baten middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is min of meer gelijk aan 2024. We financieren de lopende verplichtingen met eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is gestegen naar 8,9% als gevolg van de stijging van onze algemene reserve.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ons niet van toepassing.

11.4: FINANCIERING, TREASURY, BANKIEREN

Ons Treasurystatuut is in december 2023 geactualiseerd, samen met de financiële verordeningen.

Hieronder een toelichting op de kasstromen en het renterisico beheer.

- Externe financieringen: in 2022 zijn we een lening aangegaan ter dekking van de investeringen in de huisvesting. Dit gaat om een 15-jarige lening van € 625.000. De afschrijving van de investeringen loopt hiermee gelijk. De investeringen in ICT worden, gezien de korte looptijd, gefinancierd uit onze liquiditeit.
- Investerings in apparatuur meetdienst: deze worden de komende jaren nog gedekt met het bestemmingsfonds.
- We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkist-bankieren. Dit houdt in dat alle banktegoeden boven de drempelwaarde van € 1,75 miljoen, die wij met het Ministerie van Financiën hebben afgesproken, verplicht gestort worden op een rekening-courant bij het ministerie. De overige liquiditeit is onze rekening-courant tegoed. Die hebben we ondergebracht bij BNG. In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro.
- Kasgeldlimiet Fido: in de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximumbedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd minder dan 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

12

RECHTMATIGHEIDS-
VERKLARING
DAGELIJKS BESTUUR

Vereisten

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de het algemeen bestuur op 11 september 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €534.580. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 0,00 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 534.580.

Het overzicht in paragraaf 4.2.2 is niet van toepassing er zijn geen afwijkingen.

De geconstateerde afwijkingen betreffen: Er zijn geen afwijkingen.

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 9 april 2026.

De voorzitter,
De heer J. Maouche

De secretaris,
Dhr. R. Vlaander

BIJLAGEN

Bijlage 1: Specificatie per partner**Actuele begroting 2025 per klant (groep)****In euro's x €1.000**

Baten per klant x €1.000	Producten aantal x tarief	Diensten uren x tarief	Gezamen- lijke diensten	Overige baten	Actuele begroting 2025	Aandeel Bouw	Aandeel milieu & algemeen
Arnhem	3.162	3.390	782	4	7.338	4.046	3.292
Doesburg	279	227	91	-0	598	308	290
Duiven	242	205	75	-0	522	42	480
Lingewaard	1.192	1.583	284	-0	3.059	1.297	1.762
Overbetuwe	626	520	180	-0	1.327	202	1.125
Provincie regulier	410	1.122	189	475	2.195		2.195
Provincie Bodemtaken		551			551	114	437
Provincie Complexe Handhaving		4.401		20	4.421	78	4.343
Provincie Aandachtsbedrijven		1.365		35	1.400		1.400
Renkum	673	807	198	-0	1.678	870	808
Rheden	289	314	146	0	750	101	650
Rozendaal	16	10	22	-0	48	11	37
Westervoort	51	51	53	-0	154	22	132
Zevenaar	362	483	149	-0	994	110	884
Subtotaal Partners	7.302	15.031	2.169	534	25.035	7.202	17.833
% van de omzet	29%	60%	9%	2%			
Subtotaal OD's		494	187	23	704		704
Subtotaal derden		1.213	9	78	1.300		1.300
Subtotaal overige baten					1.356		1.356
Totaal klanten	7.302	16.737	2.365	635	28.395	7.202	21.193
% van de omzet	26%	59%	8%	2%			

Begroot		Realisatie 2025 per klant: (groep)								In euro's x €1.000	
Aantal Producten	Aantal diensten	Aantal Producten	Aantal diensten	Producten aantal x tarief	Diensten uren x tarief	Gezamen-lijke diensten	Overige baten	Totaal	Aandeel Bouw	Aandeel milieu & algemeen	
3.647	32.599	3.748	33.468	3.358	3.481	782	21	7.641	4.171	3.470	
284	2.185	306	1.656	310	173	91		574	302	272	
328	1.972	303	2.175	244	226	75		545	24	522	
1.311	15.225	1.300	15.816	1.188	1.648	284		3.119	1.332	1.787	
913	5.004	812	4.573	580	476	180	3	1.239	133	1.106	
349	10.785	300	11.012	358	1.277	239	346	2.220		2.220	
	5.300		4.497		468			468		468	
	42.314		42.961		4.468		18	4.486	78	4.407	
	13.128		12.084		1.299		25	1.324		1.324	
826	7.758	913	8.905	764	927	198		1.889	946	943	
552	3.023	545	2.929	298	305	146		749	63	686	
26	95	26	34	22	4	22		47	3	44	
103	491	88	609	49	63	53		165	6	159	
577	4.646	512	4.504	353	468	149	2	973	60	912	
8.916	144.525	8.853	145.222	7.523	15.282	2.219	416	25.440	7.120	18.319	
				30%	60%	9%	2%				
	4.749		4.530	-61	470	337	69	815	53	762	
	1.246		11.256		1.110	9	31	1.151		1.151	
							691	691			
8.916	150.519	8.853	161.008	7.462	16.862	2.565	1.208	28.097	7.174	20.232	
				27%	60%	9%	4%				

Bijlage 2: Specificatie producten

				Actuele begroting 2025			Realisatie 2025			Realisatie 2024	
Productnaam	Taak- veld	Ken- getal	Tarief	Baten x			Aantallen prod.	Omzet 2025	%	Aantallen	
				Aantallen prod.	€ 1.000 à €104 p/uur	% Verdeling				prod.	Omzet
Programma 1. Vergunningverlening											
Omgevingsvergunning BRIKS OPA	Bouw	9	936	1.630	€ 1.526	18%	1.696	€ 1.587	19%	1.576	€ 1.404
Omgevingsvergunning BRIKS gevolgklasse 2	Bouw	23	2.392	220	€ 526	2%	234	€ 560	3%	131	€ 298
Meldingen behandelen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1	104	2.060	€ 214	23%	2.112	€ 220	24%	1.759	€ 174
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	416	40	€ 17	0%	37	€ 15	0%	46	€ 18
Omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten	Milieu	22	2.288	31	€ 71	0%	18	€ 41	0%	24	€ 52
Intrekken omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten	Milieu	13	1.352	10	€ 14	0%	12	€ 16	0%	4	€ 5
Maatwerk milieu	Milieu	14	1.456	58	€ 84	1%	53	€ 77	1%	43	€ 60
Meldingen milieubelastende activiteiten bedrijven	Milieu	10	1.040	396	€ 412	4%	393	€ 409	4%	476	€ 471
Meldingen milieubelastende activiteiten bedrijven - Riolering	Milieu	10	1.040								
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	1.144	165	€ 189	2%	177	€ 202	2%	158	€ 172
Totaal (+ gemiddelden)				4.610	€ 3.052	52%	4.732	€ 3.128	53%		
aandeel bouw				3.950	€ 2.283		4.079	€ 2.382		3.512	€ 1.895
aandeel milieu & algemeen				660	€ 769		653	€ 746		705	€ 760
Programma 2. Toezicht en Handhaving											
Preventief milieutoezicht	Milieu	9	936	1.619	€ 1.515	18%	1.713	€ 1.603	19%	1.274	€ 1.135
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	1.248	100	€ 125	1%	96	€ 120	1%	83	€ 99
Controle Alcoholwet	Bouw	5	520	87	€ 45	1%	87	€ 45	1%	71	€ 35
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	832	750	€ 624	8%	747	€ 622	8%	1.022	€ 809
Controle BRIKS / gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	2.392	225	€ 538	3%	200	€ 478	2%	197	€ 449
Controle BRIKS / gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	4.992	44	€ 220	0%	36	€ 180	0%	41	€ 195
Controle asbest/sloop	Bouw	9	936	295	€ 276	3%	303	€ 284	3%	295	€ 263
Preventief milieutoezicht - Riolering	Milieu	9	936				4	€ 4	0%		
Handhavingscontrole - Riolering	Milieu	10	1.040	2	€ 2	0%	1	€ 1	0%		
Handhavingscontrole - Bouw	Bouw	10	1.040	111	€ 115	1%	154	€ 160	2%		
Handhavingscontrole - Milieu/Bodem	Milieu	10	1.040	85	€ 88	1%	16	€ 17	0%	217	€ 215
Projectcontrole - WNB	Milieu	12	1.248	70	€ 87	1%	27	€ 34	0%	102	€ 121
Projectcontrole - Energie EML	Milieu	11	1.144	147	€ 168	2%	145	€ 166	2%	124	€ 135
Hercontrole milieu	Milieu	6	624	476	€ 297	5%	378	€ 236	4%	417	€ 248
Hercontrole milieu - Riolering	Milieu	6	624	8	€ 5	0%	1	€ 1	0%		
Hercontrole milieu - Energie EML	Milieu	6	624	111	€ 69	1%	117	€ 73	1%		
Rapportageverplichting milieubelastende activiteit	Milieu	4	416	176	€ 73	2%	96	€ 40	1%	120	48
Stand Onderhandenwerk 2025	Milieu							€ 982			
Stand Onderhandenwerk 2024	Milieu							€ -710			
Totaal (+ gemiddelden)				4.306	€ 4.249	48%	4.121	€ 4.334	47%	3.963	€ 3.751
aandeel bouw				1.512	€ 1.819		1.527	€ 1.769		1.626	€ 1.751
aandeel milieu & algemeen				2.794	€ 2.431		2.594	€ 2.294		2.337	€ 2.000
Totaal producten				8.916	€ 7.302		8.853	€ 7.462		3.963	€ 3.751
aandeel bouw				5.462	€ 4.102		5.606	€ 4.151		5.138	€ 3.646
aandeel milieu & algemeen				3.454	€ 3.200		3.247	€ 3.039		3.042	€ 2.760

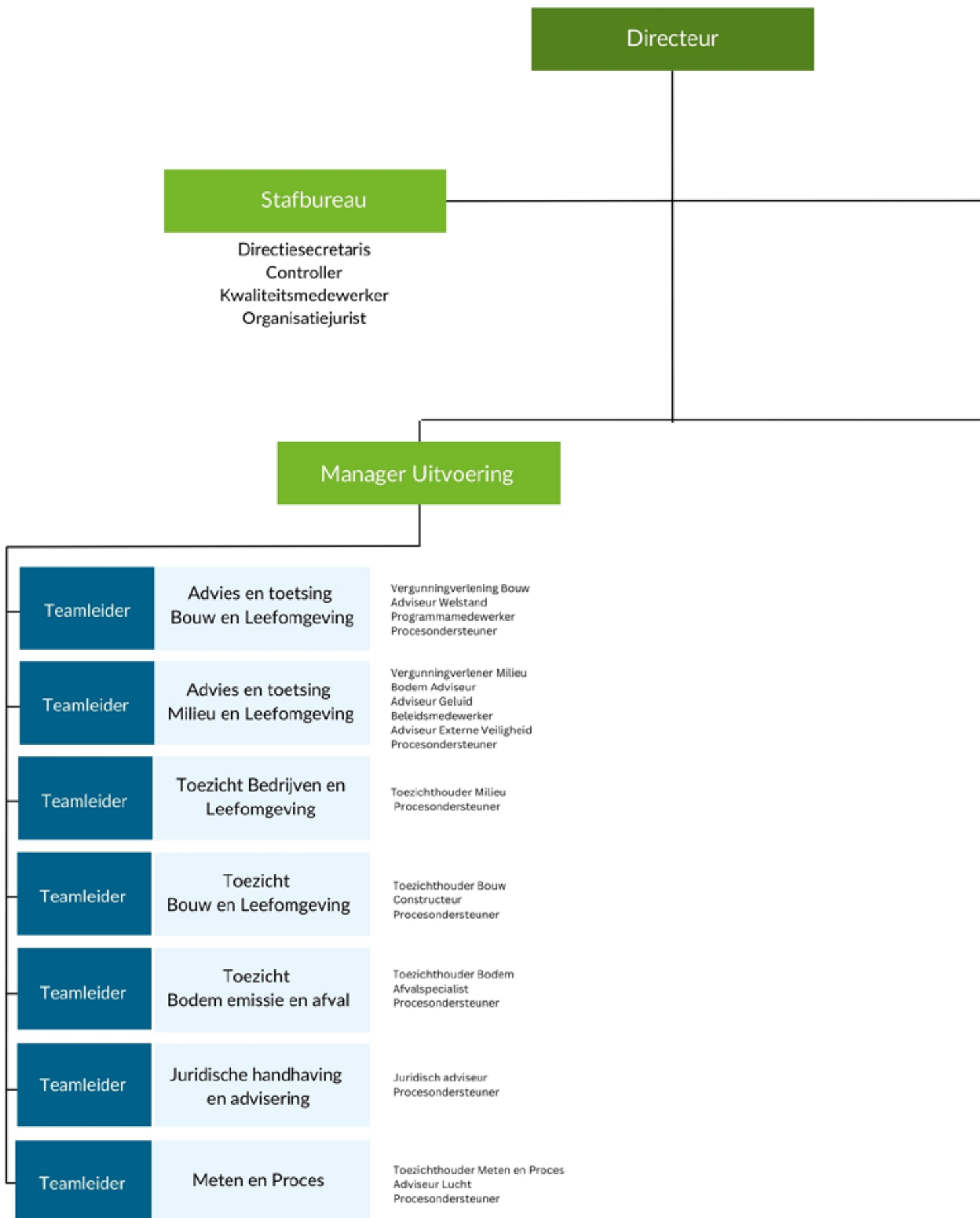
Bijlage 3: Specificatie diensten

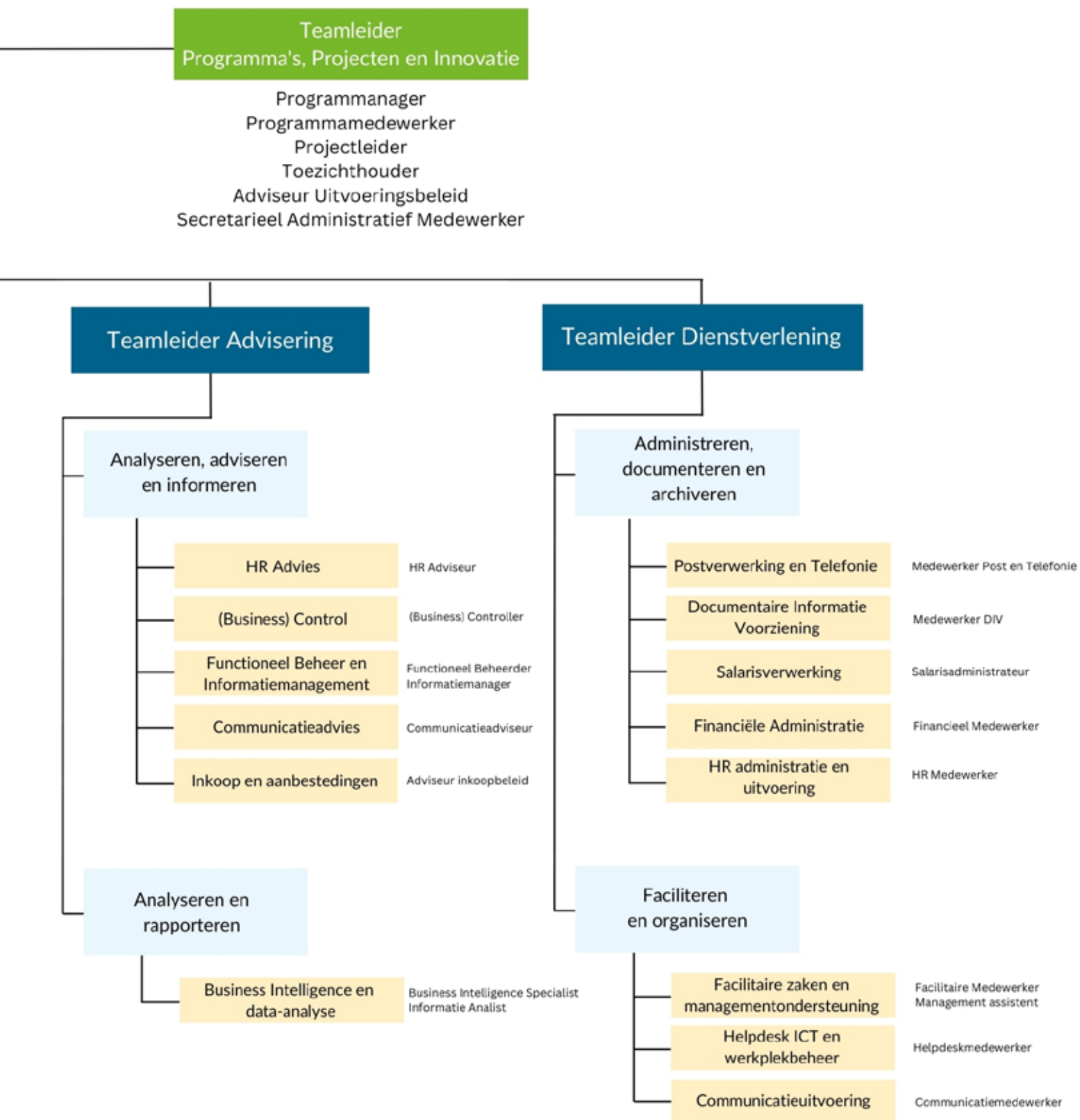
		Actuele begroting 2025			Realisatie 2025			Realisatie 2024	
		Baten x							
		€ 1.000	%						
Omschrijving dienst	Taakveld	Aantal uren	á €104 p/uur	Verdeling	Aantal uren	Omzet 2025	Verdeling	Aantal uren	Omzet
Programma 1. Vergunningen									
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	3.985	€ 414	2%	4.691	€ 488	3%	4.160	€ 412
Begeleiden initiatief Milieu	Milieu	1.278	€ 133	1%	1.420	€ 148	1%	1.240	€ 123
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	6.500	€ 676	4%	6.520	€ 678	4%	5.048	€ 500
Omgevingsvergunning BRIKS gevolgklasse 3	Bouw	590	€ 61	0%	647	€ 67	0%	846	€ 84
Omgevingsvergunning BRIKS - A15	Bouw				131	€ 14	0%		
Beoordelingen Besluit bouwen en leefomgeving	Bouw	1.444	€ 150	1%	1.200	€ 125	1%	1.964	€ 194
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	2.625	€ 273	2%	2.881	€ 300	2%	2.953	€ 292
Handhavingstoets PCH- Omgevingsvergunning mba uitgebr.	Milieu				367	€ 38	0%		
Omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten uitgebreid	Milieu	1.286	€ 134	1%	1.256	€ 131	1%	1.771	€ 175
Advies omgevingsvergunningen en meldingen mba	Milieu	1.289	€ 134	1%	1.166	€ 121	1%	657	€ 65
Algemeen	Algemeen								
Subtotaal		18.997	€ 1.976	12%	20.277	€ 2.109	13%	18.637	€ 1.845
aandeel bouw		11.159	€ 1.161		11.378	€ 1.183		10.810	€ 1.070
aandeel milieu & algemeen		7.838	€ 815		8.899	€ 926		7.827	€ 775
Programma 2. Toezicht en Handhaving									
Juridische expertise handhaving	Algemeen	4.593	€ 478	3%	3.395	€ 353	2%	3.951	€ 391
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	12.819	€ 1.333	8%	14.304	€ 1.488	9%	14.373	€ 1.423
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	74	€ 8	0%	14	€ 1	0%		
Invorderingsbesluit	Algemeen	286	€ 30	0%	253	€ 26	0%	190	€ 19
Inning	Algemeen	12	€ 1	0%					
Controle gevolgklasse 1 Bbl	Bouw	1.075	€ 112	1%	1.430	€ 149	1%	180	€ 18
Controle BRIKS - A15	Bouw				4	€ 0	0%		
Controle bestaande bouw (en RO)	Bouw	8.829	€ 918	5%	9.849	€ 1.024	6%	7.180	€ 711
Klachtbehandeling Bouw	Bouw	1.914	€ 199	1%	2.228	€ 232	1%	11.286	€ 1.117
Klachtbehandeling Milieu	Milieu	6.860	€ 713	4%	6.997	€ 728	4%		
Projectcontrole	Milieu	3.599	€ 374	2%	3.356	€ 349	2%	2.519	€ 249
Rapportbehandeling bedrijfsmelding en melding ongewone voorvalle	Milieu	1.664	€ 173	1%	1.503	€ 156	1%	483	€ 48
Preventieve controle mba	Milieu	2.000	€ 208	1%	2.580	€ 268	2%	1.124	€ 111
Klachtbehandeling Milieu PCH	Milieu	1.000	€ 104	1%	1.085	€ 113	1%		
Keten- en data gedr. toez.	Milieu	850	€ 88	1%	924	€ 96	1%	1.205	€ 119
Handhavingscontrole	Milieu	500	€ 52	0%	486	€ 51	0%	490	€ 48
Hercontrole milieu	Milieu	1.050	€ 109	1%	964	€ 100	1%	1.060	€ 105
Rapportageverplichting overig - PCH	Milieu	1.800	€ 187	1%	1.812	€ 188	1%	2.188	€ 217
Strafrecht	Milieu	500	€ 52	0%	310	€ 32	0%	1.085	€ 107
Transportcontrole	Milieu	250	€ 26	0%	265	€ 28	0%	265	€ 26
Controle complex bedrijf	Milieu	9.535	€ 992	6%	10.092	€ 1.050	6%	14.374	€ 1.423
Rapportageverplichting EPTR	Algemeen	1.302	€ 135	1%	1.267	€ 132	1%	1.204	€ 119
Controle bodemsanering	Milieu	4.400	€ 458	3%	3.604	€ 375	2%	3.713	€ 368
Controle grondstromen/graven in de bodem onder de Interventiewaa	Milieu	4.152	€ 432	3%	4.012	€ 417	2%	5.012	€ 496
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu	1.538	€ 160	1%	2.105	€ 219	1%	1.687	€ 167
Algemeen	Algemeen					€ 46			
Subtotaal		70.602	€ 7.343	44%	72.838	€ 7.621	45%	73.566	€ 7.283
aandeel bouw		11.818	€ 1.229		13.512	€ 1.405		7.360	€ 729
aandeel milieu & algemeen		58.784	€ 6.114		59.326	€ 6.170		66.206	€ 6.554
Programma 3. Advies									
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	15.515	€ 1.614	10%	14.727	€ 1.537	9%	12.069	€ 1.195
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	10.310	€ 1.072	6%	8.424	€ 876	5%	8.806	€ 872
Metten luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	2.350	€ 244	1%	2.180	€ 227	1%	1.749	€ 173
Afhandeling Woo-verzoeken	Algemeen	1.285	€ 134	1%	1.386	€ 144	1%	826	€ 82
Beoordeling saneringsevaluatie	Milieu	1.100	€ 114	1%	1.178	€ 122	1%	1.671	€ 165
Algemeen	Algemeen								
Subtotaal		30.560	€ 3.178	19%	27.895	€ 2.906	17%	25.121	€ 2.487
aandeel bouw								1.671	€ 165
aandeel milieu & algemeen		30.560	€ 3.178		27.895	€ 2.906		23.450	€ 2.322
Programma 5. Algemeen en Projecten									
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	3.202	€ 333	2%	3.438	€ 358	2%	3.333	€ 330
Programma- en projectmanagement	Algemeen	11.261	€ 1.171	7%	10.345	€ 1.076	6%	13.127	€ 1.300
Kennisontwikkeling	Algemeen	2.261	€ 235	1%	2.294	€ 239	1%		
Dronevluchten	Algemeen				312	€ 32	0%		
Programma- en projectmedewerking	Algemeen	12.440	€ 1.294	8%	10.622	€ 1.277	7%	11.721	€ 1.160
Faciliteren participatietraject	Algemeen	25	€ 3	0%	17	€ 2	0%	108	€ 11
Omgevingsscans	Algemeen				103	€ 11	0%		
Bedrijf in Beeld	Algemeen				171	€ 18	0%		
Externe communicatie	Algemeen				349	€ 36	0%		
Detachering	Algemeen	6.858	€ 713	4%	8.094	€ 736	5%	5.189	€ 531
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	520	€ 54	0%	471	€ 49	0%	1.729	€ 171
Algemeen	Algemeen	4.209	€ 438	3%	3.783	€ 393	2%	11.448	€ 1.090
Subtotaal		40.777	€ 4.241	25%	39.998	€ 4.226	25%	46.656	€ 4.593
aandeel milieu & algemeen		40.777	€ 4.241		39.998	€ 4.226		46.656	€ 4.593
Totaal		160.936	€ 16.737		161.008	€ 16.862		163.980	€ 16.208
aandeel bouw		22.977	2.390		24.890	2.589		19.840	1.964
aandeel milieu & algemeen		137.959	14.348		136.118	14.228		144.139	14.244

Bijlage 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

Projecten en gezamenlijke diensten x €1.000		Actuele begr. 2025	Bestede uren € 104	Realisatie materiaal	Doorbelasting klanten	Overige besteding	Saldo bijdragen/ -kosten	Toelichting
Piketdienst	alle partners	121	93	11	121		17	
Strafrecht	alle partners	260	238		260		22	
Data- en ketengedreven services	alle partners	733	570	127	733		35	
Klantadvisering	alle partners	31	17		31		14	Milieu
Klantadvisering	bouw partners	434	461		434		-27	Bouw
Advies uitvoeringsbeleid	gem. partners	424	402	2	424		19	
Stelpost besparingen	gem. partners	-194			-244		-244	
Subtotaal reguliere gez. diensten		1.809	1.782	140	1.759		-163	
Programma Duurzaamheid:	Energie	62	61		62		1	
	Circulariteit							
Programma Omgevingswet:	Omgevingswet	93	68		93		25	
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	alle partners	400	394	42	650		214	
Subtotaal gez. programma's & projecten		555	523	42	805		241	
Totaal gezamenlijke diensten		2.365	2.305	182	2.565		78	

Controleverklaring van de onafhankelijke accountants

Aan: Het Algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag 2025 opgenomen jaarrekening 2025 (Katern 2) van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het algemeen bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025; en
- 4 de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (p. 051).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 11 september 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 560.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor het totaal van fouten en onzekerheden bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, bestaande uit Katern 1, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking sisa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking sisa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader opgesteld door het algemeen bestuur en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 oktober 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 9 april 2026
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

Omgevingsdienst
Regio Arnhem